

www.salampnu.com

سایت مرجع دانشجوی پیام نور

- ✓ نمونه سوالات پیام نور : بیش از ۱۱۰ هزار نمونه سوال همراه با پاسخنامه
- تستی و تشریحی
- ✓ کتاب ، جزوه و خلاصه دروس
- ✓ برنامه امتحانات
- ✓ منابع و لیست دروس هر ترم
- ✓ دانلود کاملاً رایگان بیش از ۱۴۰ هزار فایل مختص دانشجویان پیام نور

www.salampnu.com

آشنایی با فعالیتهای تربیتی و اجتماعی

نویسندگان کتاب : دکتر محمد علی احمدوند   دکتر سیامک رضا مهجور

به نام ایزد هستی بخش

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شناسنامه درس

تهیه و تنظیم

نویسندگان

نام کتاب

نام درس

سهیلا حافظی
کارشناس ارشد
مدیریت آموزشی و
تحصیلات تکمیلی

دکتر محمد علی احمدوند
دکتر سیامک رضا مهجور

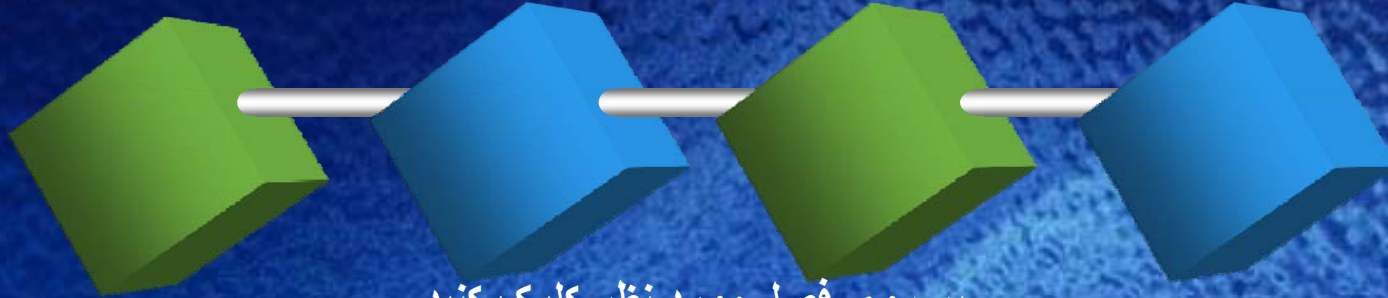
آشنایی با فعالیتهای
تربیتی و اجتماعی
کد : 1740

آشنایی با فعالیتهای
تربیتی و اجتماعی
تعداد واحد : 2

فهرست :-

بر روی فصل مورد نظر کلیک کنید

فصل دهم

فصل هفتم

فصل چهارم

فصل اول

فصل هشتم

فصل پنجم

فصل دوم

فصل نهم

فصل ششم

فصل سوم

هدف کلی درس

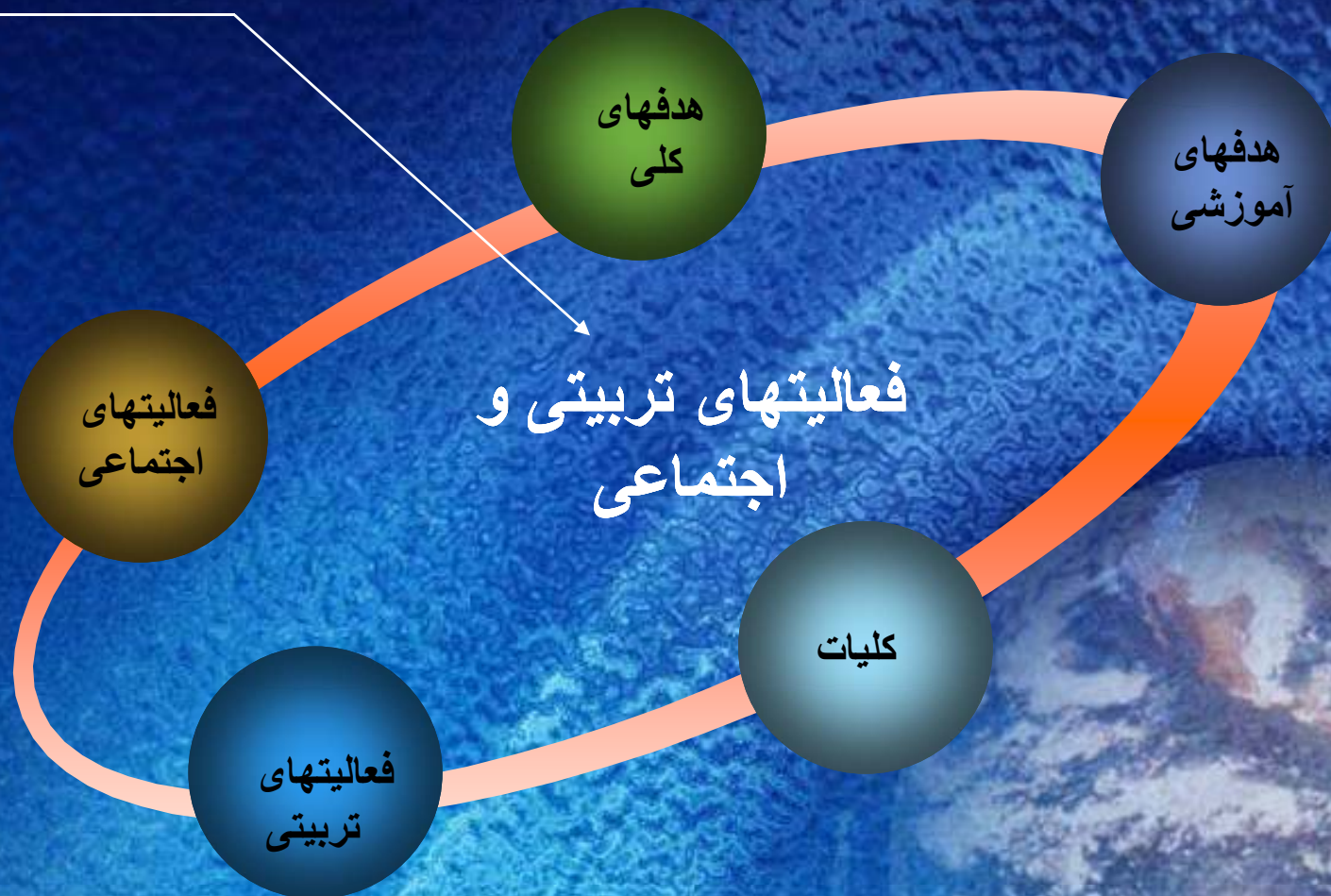
آشنایی معلمان و مربیان با انواع فعالیت های تربیتی و اجتماعی

آشنایی با فرصت ها برای دانش آموزان تا در ابعاد تربیتی و اجتماعی به رشد ، علایق ، استعداد ها و توانمندی های خود پردازند و خود را برای یک زندگی شایسته شغلی و اجتماعی آماده سازند

فصل اول

فعالیت‌های تربیتی و اجتماعی

هدف‌های کلی

- 1- آشنایی با ویژگی‌ها، اهداف و ارزش‌های فعالیت‌های اجتماعی و تربیتی
- 2- نکاتی از لحاظ مؤثر ساختن این فعالیت‌ها و همچنین ویژگی‌های مربیان فعالیت‌های تربیتی و اجتماعی

هدف‌های آموزشی

1. - فعالیت‌های تربیتی و اجتماعی و موارد کاربرد آنها
2. - اهداف اساسی فعالیت‌های فوق برنامه
3. - مقایسه فعالیت‌های فوق برنامه را با فعالیت‌های رسمی
4. - ویژگی‌های مربیان فعالیت‌های تربیتی و اجتماعی
5. - ارزش فعالیت‌های تربیتی و اجتماعی در ابعاد مختلف
6. - اصول مؤثر در سودمند کردن فعالیت‌های فوق برنامه
7. - نقد فعالیت‌های تربیتی و اجتماعی
8. در دفاع از فعالیت‌های تربیتی و اجتماعی مقاله ای با استفاده از چکیده مطالب فصل تنظیم و تدوین کند (فراگیر میتواند از تجارب افراد دست اندر کار و منابع دیگر نیز استفاده کند).

هدفهای اساسی فعالیتها ی فوق برنامه

هدف اساسی همه فعالیتهای تربیتی و اجتماعی در مدرسه، این است که انگیزه ها و محرک های لازم برای ادامه رشد و تکامل طبیعی و سالم دانش آموزان فراهم شود. برای رسیدن به هدفها ی مذکور، می توان از فعالیتها ی فوق برنامه کمک گرفت، زیرا از طریق فعالیتها ی رسمی و محدود به کلاس، که معمولا کم و کیف آنها را از وزارت آموزش و پرورش تعیین و به مدارس ابلاغ می کند، تمام هدفهای فوق تحقق نمی یابند.

فعالیت‌های تربیتی

فعالیت‌های تربیتی و اجتماعی مترادف با فعالیت‌های فوق برنامه اند که در کنار فعالیت‌های رسمی در مدارس و مؤسسات آموزشی انجام می‌گیرند و به دو دسته فعالیت‌های تربیتی و فعالیت‌های اجتماعی تقسیم می‌شوند

فعالیت‌های تربیتی

مهمترین جنبه‌های هنری و تربیتی این فعالیت‌ها، آشنایی دانش‌آموزان با اصول و مفاهیم موجود در آن فعالیت‌ها است که باعث می‌شود آنان با بصیرت، آگاهی و دانش بیشتری با پدیده‌های هنری و تربیتی برخورد کنند و بتوانند به طور اصولی نسبت به درک ماهیت فعالیت و نقد آن بکوشند و در نتیجه فعالیت‌های انجام شده را ارزش‌گذاری کنند سپس براساس قضاوتی مناسب به سوق دادن نگرش‌های خود به سمت فعالیت‌های خاصی بپردازند.

2- از جمله این فعالیت‌ها، فعالیت‌های ذوقی و هنری دانش‌آموزان چه در محیط آموزشی و چه خارج از محیط آموزشی است.

فعالیت‌های اجتماعی

نگاهی به فلسفه تعلیم و تربیت روشن می‌سازد که یکی از هدف‌های نهایی مسئولین آموزش و پرورش آماده کردن دانش‌آموزان برای شرکت فعال در زندگی اجتماعی جامعه‌ای است که در آن زندگی می‌کنند. باید به جامعه پویای امروزی با ویژگی‌های خاص آن توجه داشت. این از راه انجام فعالیت‌های اجتماعی در مدارس تحقیق پذیر است.

تهیه و تنظیم: سهیلا حافظی

ویژگیهای فعالیتهای فوق برنامه در مقایسه با فعالیتهای رسمی

- 1- فعالیتهای تربیتی و اجتماعی همانند سایر دروس نمره ای به آنها تعلق نمی گیرد.
- 2- بیشتر در ساعتی خارج از ساعات رسمی مدارس انجام می گیرند.
- 3- زمان اینگونه فعالیتهای، انعطاف پذیر است و ممکن است ساعتها به طول انجامد.
- 4- مکان فعالیتهای تربیتی و اجتماعی، ممکن است در درون یا بیرون مدرسه و در جاهای مختلف باشد.
- 5- دانش آموزان براساس علایق خود گروه بندی می شوند نه براساس سن، کلاس، درس
- 6- شرکت دانش آموزان در این گونه فعالیتهای، اختیاری است نه اجباری.
- 7- برای فعالیتهای تربیتی و اجتماعی، هدفهای رفتاری تعیین می شود
- 8- فعالیتهای فوق برنامه نقص ثابت بودن چند ساله برنامه های درسی را جبران می کند.
- 9- انعطاف پذیری برنامه ها از خصوصیت اصلی فعالیتهای تربیتی و اجتماعی است

ویژگیهای معلم از لحاظ مهارتهای اجتماعی و تربیتی

- 1- شناخت ویژگیهای رشد طبیعی کودکان و نوجوانان
- 2- شناخت کامل برنامه درسی و تشخیص جنبه های ضعیف آن
- 3- آشنایی با فعالیتهای تربیتی، آموزشی و اجتماعی سودمند برای انتخاب نوع فعالیتهای فوق برنامه
- 4- آشنایی با روشهای علمی فعالیتهای از لحاظ ویژگیهای سنی، استعدادها، نیازها و رغبتهای دانش آموزان
- 5- آشنایی با روشهای درست ارزشیابی فعالیتهای فوق برنامه
- 6- آشنایی با چگونگی برانگیختن دانش آموزان به شرکت در فعالیتهای فوق برنامه
- 7- آشنایی با وسایل و امکانات لازم برای انجام دادن فعالیتهای فوق برنامه، تهیه و کاربرد صحیح آنها
- 8- شناخت زمان و چگونگی فعالیتهای تربیتی و اجتماعی

ارزشهای فعالیت‌های تربیتی و اجتماعی

- 1- رشد و تکامل:
- 2- تسهیل رشد و تکامل اجتماعی :
- 3- تهیه امکانات تفریحی سالم :
- 4- تکمیل و غنی سازی برنامه تحصیلی :
- 5- رعایت تفاوت‌های فردی در علایق :
- 6- برقراری روابط سود بخش و مفید بین معلم و دانش آموز :
- 7- کمک به بهداشت روانی :

چگونگی مؤثر ساختن فعالیتهای فوق برنامه از طریق معلمان و اولیا مدرسه

- 1- فکر و طرح روشنی از فعالیتهای مورد نظر خود در ذهن داشته باشند.
- 2- به صورت کل منظور شوند، نه جدای از آن.
- 3- همه اصول یادگیری و آموزش در نظر گرفته شوند.
- 4- معلم نقش راهنما و هدایت کننده داشته باشد.
- 5- تعیین هدفهای رفتاری دقیق، تعیین و تنظیم شوند.
- 6- مداوم باشند، نه مقطعی.
- 7- اجرا با هم ارتباط داشته باشند.
- 8- روشها و شیوه های مؤثر اجرا شود.

پایه های اساسی سودمند کردن فعالیتهای فوق برنامه

- 1- شرکت همه دانش آموزان
- 2- تهیه و تنظیم برنامه ای سودمند و جامع
- 3- انتخاب تعداد و نوع فعالیتهای فوق برنامه با نظر دانش آموزان
- 4- فعالیتهای گروهی (نه انفرادی) انتخاب شود
- 5- معلمان در برنامه ریزی مسئولیتی به عهده گیرند.
- 6- اجتناب از رهبری آمرانه معلمان
- 7- ارتباط فعالیتهای تربیتی و اجتماعی با موضوعات درسی

فصل دوم

چگونگی تشکیل کتابخانه مدرسه و کلاس

هدفهای کلی

انتظار می رود که خواننده، پس از مطالعه فصل، با اهمیت کتاب و کتابخانه، نقش آن در پرورش همه جانبه دانش آموزان و چگونگی تشکیل کتابخانه در مدرسه و کلاس آشنا شود.

هدفهای آموزشی

- نقش کتاب و کتابخانه را در پرورش همه جانبه دانش آموزان بیان کند.
- نقش خانه و مدرسه را در پرورش ذوق خواندن و برانگیختن شور پژوهش و تحقیق در دانش آموزان توضیح دهد.
- ضمن تعریفی مختصر از کتابخانه مدرسه، به پاره ای از اهداف آن اشاره کند.
- چگونگی و نحوه تأسیس کتابخانه مدرسه را توضیح دهد.
- وظایف کتابخانه مدرسه را بیان کند.
- هدف اصلی کتابخانه مدرسه و کتابخانه عمومی را با هم مقایسه و ارتباط آن دو را با یکدیگر بیان کند.
- ویژگیهای کتاب خوب را ذکر کند.
- روش طبقه بندی کتابها را در کنون پرورش فکری کودکان و نوجوانان بیان کند.
- کتابدار و وظایف کتابدار را توضیح دهد.
- رده بندی دهدهی دیوئی را توضیح دهد.
- تدارک محیط خوب برای کتابخانه نیازمند رعایت ضوابط خاصی است آن را ذکر کند.
- نحوه عضو گیری در کتابخانه را شرح دهد.
- دو روش متداول امانت دادن کتاب را نام ببرد و توضیح دهد.

تهیه و تنظیم : سهیلا حافظی

کتابخانه و کتاب

- کتاب نقش رابط را در رساندن پیام از منبع اطلاعاتی (نویسنده) به گیرنده اطلاعات (خواننده) بازی می کند.
- افرادی که در کتابخانه به فعالیت و عرضه خدمات اشتغال دارند برقراری این ارتباط را تسهیل می کنند.
- - کتاب به گونه های مختلف تعبیر شده است و، بنا به یک تعریف علمی، می توان گفت :

کتاب رسانه ای گروهی است که در آن مطالبی درج شده، قابل انتقال است و بازیابی مطالب آن از نظر زمان و مکان محدود نیست .

سهم خانه و مدرسه

اولین عاملی که در ایجاد علاقه به مطالعه و کتاب و کتابخانه مؤثر است و اگر این مهم تحقق نیابد وظیفه مربیان و معلمان و اولیای مدرسه سنگین تر می شود و لازم است که معلم مطالعه کتب غیر درسی را،

**همچون وسیله ای برای پیشرفت
و افزایش آگاهی و مهارت در درس،**

به دانش آموزان معرفی کند و او را به مطالعه ترغیب و تشویق کند .

کتابخانه مدارس و هدفهای آن

کتابخانه در سالهای بالای دبستان تاثیر عمیق تری بر ذهن دانش آموزان می گذارد

و در شکل گیری شخصیت آنان نقش

مهمی بازی می کند. کودکان و نوجوانان، تحت تاثیر مطالب مناسب کتابها، پا به دنیای بهتر می گذارند و در این

دنیای وسیع پاسخ بسیاری از پرسشهای خود را درمی یابند و با

بسیاری از ارزش های اخلاقی و

اجتماعی آشنا می شوند و در برقراری روابط اجتماعی مطلوب با دیگران و با دنیای اطراف موفق تر خواهند بود

برنامه آموزشی را زمانی کامل می داند که

دانش آموزان غیر از

کتابهای درسی از مجموعه کتابهای مناسب

نیز سود ببرند

نقش کتابخانه مدارس در گسترش مفهوم آموزش و غنا بخشیدن به محتوای آن، پذیرفته شده است

کتابخانه مدارس و هدفهای آن

نقش کتابخانه مدارس در گسترش مفهوم آموزش و غنا بخشیدن به محتوای آن، پذیرفته شده است و برنامه آموزشی را زمانی کامل می داند که دانش آموزان غیر از کتابهای درسی از مجموعه کتابهای مناسب نیز سود ببرند. کتابخانه در سالهای بالای دبستان تأثیر عمیق تری بر ذهن دانش آموزان می گذارد و در شکل گیری شخصیت آنان نقش مهمی بازی می کند. کودکان و نوجوانان، تحت تأثیر مطالب مناسب کتابها، پا به دنیای بهتر می گذارند و در این دنیای وسیع پاسخ بسیاری از پرسشهای خود را درمی یابند و با بسیاری از ارزش های اخلاقی و اجتماعی آشنا می شوند و در برقراری روابط اجتماعی مطلوب با دیگران و با دنیای اطراف موفق تر خواهند بود.

تأسیس کتابخانه

برای تأسیس کتابخانه باید مراحل زیر انجام شود:

1- اعضاء:

2- تصمیمات اتخاذ شده:

- تعیین محل کتابخانه و سالن مطالعه
- تعیین خط مشی مناسب برای تهیه و خرید کتاب
- تعیین و تقسیم بودجه و نحوه تامین بودجه برای خرید کتابهای بعدی
- تعیین مسئول اداره کتابخانه و انتخاب کتابدار علاقه مند
- تهیه کارتهای عضویت، دفاتر ثبت کتاب، دفاتر ثبت امانات
- تنظیم برنامه هفتگی استفاده از کتابخانه برای کلیه کلاسها

3- اجرا:

کتابخانه های مرکزی و کلاسی

کتابخانه مرکزی،: کتابخانه ای است که تمام منابع کتابخانه اعم از کتاب و فیلم و نوار و دیگر وسایل سمعی و بصری یکجا در محلی مناسب گرد می آیند و مراجعه کنندگان در سائلن مطالعه به مطالعه می پردازند یا از آنجا کتاب دلخواه را امانت می گیرند. خدمات این کتابخانه تمام شاگردان مدرسه را در بر می گیرد .

کتابخانه کلاسی : یا مجموعه کتابهای کلاسی قفسه ای است در کلاس درس یا مجموعه مناسبی از کتابهای متعدد برای شاگردان همان کلاس است. حسن این کتابخانه کوچک در این است که کتابها در اختیار دانش آموز است و آموزگار بر مطالعه دانش آموز نظارت همیشگی دارد و کتابهای کتابخانه کلاسی بر مبنای سطح نیاز کلاسها انتخاب شده اند .

وظایف کتابخانه های مدارس

- 1- پاسخ گویی به نیازهای شاگردان و معلمان
- 2- کمک به پیشبرد برنامه درسی
- 3- تشویق دانش آموزان به مطالعه و سرعت بخشیدن به آن
- 4- ارتباط با سایر کتابخانه ها

ویژگیهای کتاب خوب برای دانش آموزان

- 1- شرایط ظاهری کتاب
- 2- مطالب و فعالیتهای پیشنهادی باید بر اساس برنامه مشخص و هدفهای آموزشی استوار باشد
- 3- مطالب کتاب باید با گروه سنی و قوه درک و فهم دانش آموزان مطابقت داشته باشد
- 4- مطالب کتابها باید زمینه ها و صحنه های مناسبی برای پرورش معیارها و نگرشهای مطلوب انسانی فراهم کنند
- 5- مطالب کتابها باید فرصتهایی برای پرورش روح همکاری فراهم آورند
- 6- مطالب با زندگی روزمره و محیط اجتماعی کودکان ارتباط داشته باشند
- 7- مطالب کتابها باید جدید، پیشرفته و متحول باشند
- 9- مآخذ خارجی کتاب باید از اعتبار کافی برخوردار باشد
- 10- مطالب کتابها باید سلامت و آرامش روانی دانش آموزان را در نظر گیرند

طبقه بندی کتابها در کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

- 1- گروه سنی الف) از 2 تا 6 سالگی- دوران قبل از دبستان
- 2- گروه سنی ب) سنین 7 تا 9 سالگی- کلاسهای اول، دوم و سوم ابتدایی
- 3- گروه سنی ج) سنین 10 تا 11 سالگی- کلاسهای چهارم و پنجم ابتدایی
- 4- گروه سنی د) سنین 12 تا 14 سالگی – کلاسهای اول، دوم و سوم راهنمایی
- 5- گروه سنی ه) سنین 15 تا 17 سالگی شامل کلاسهای اول تا چهارم متوسطه

اهم وظایف کتابدار

- 1- تهیه کتابهای مفید و مناسب و جدید برای دانش آموزان
- 2- تنظیم و دسته بندی کتابها به یکی از شیوه های مرسوم
- 3- ثبت اسامی کتابها همراه با شماره آنها در دفتر ویژه
- 4- تهیه و تدارک دفتر ثبت اعضا،
- 5- اشتراک در مجلات مفید و سودمند
- 6- جلد کردن کتابها
- 7- کمک و راهنمایی دانش آموزان در انتخاب کتاب
- 8- نمایشی کردن برخی از داستانهای کتابها
- 9- تشکیل نمایشگاه کتاب
- 10- برگزاری مسابقه کتابخوانی
- 11- نصب راهنمای کلی رده بندی دهدهی دیوئی
- 12- راهنمایی دانش آموزان

رده بندی دهدهی دیوئی

تهیه و تنظیم : سهیلا حافظی

محیط کتابخانه

- 1- دوری از سروصدای کلاسها یا کوچه و خیابان
- 2- فضای کتابخانه باید با تعداد شاگردان مدرسه تناسب داشته باشد.
- 3- نور کافی برخوردار باشد
- 4- رنگ دیوارهای کتابخانه روشن و آرامش بخش باشد .
- 5- کف کتابخانه باید خشک و تمیز باشد.
- 6- از تهویه مناسبی برخوردار باشد.
- 7- استفاده از شعارهای مناسب و سخنان بزرگان دین و شخصیت‌های علمی
- 9- گذاشتن گلدانهای زیبا
- 10- عضو گیری برای کتابخانه

امانت دادن کتاب

1- روش یک برگه ای

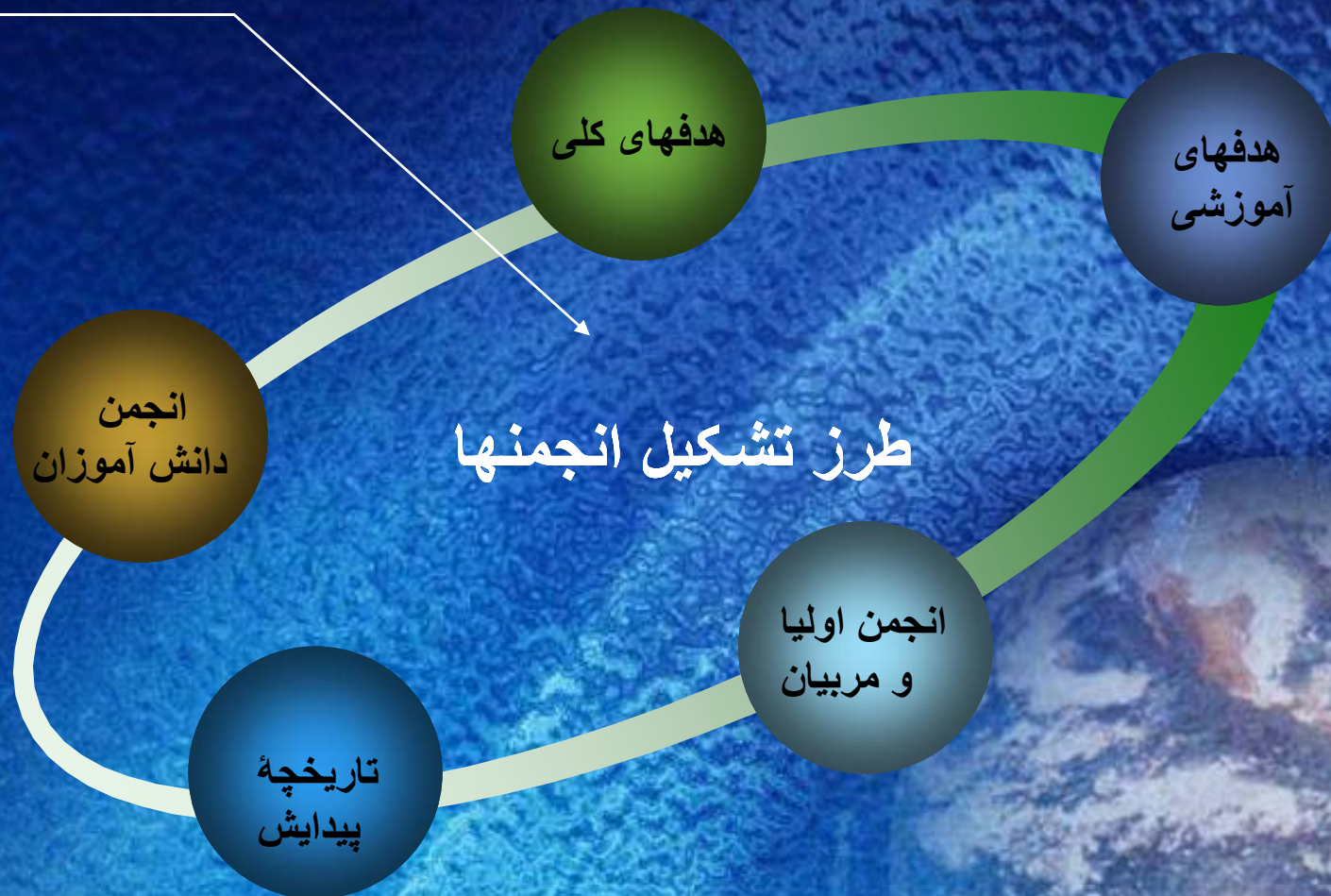
2- روش دو برگه ای

فصل سوم

چگونگی تشکیل کتابخانه مدرسه و کلاس

هدفهای کلی

انتظار می رود که خواننده، پس از مطالعه این فصل، با انواع انجمنهای مدرسه، اهمیت، اهداف، وظایف و طرز تشکیل هر یک از آنها آشنا شود

اهم هدفهای آموزشی

- - اهداف کلی انجمن اولیا و مربیان را بیان کند
- اهداف دفتر مرکزی انجمن اولیا و مربیان را بیان کند.
- اهداف انجمن اولیا و مربیان مدرسه را بیان کند.
- طرز تشکیل انجمن خانه و مدرسه را شرح دهد.
- - تعریفی از انجمن اولیا و مربیان ارائه دهد.
- نکاتی را که باید در انتخاب انجمن اولیا و مربیان به آنها توجه کرد توضیح دهد.
- به پاره ای از علل بی توجهی والدین و آموزش و پرورش فرزندان خود اشاره کند.
- موضوع کار، نحوه تشکیل و اهداف شورای معلمان را شرح دهد.
- درباره انجمن دانش آموزان توضیح دهد و اهداف آن را فهرست وار بیان کند.

هدفهای کلی انجمن اولیا و مربیان

انجمن اولیا و مربیان هدفهای خود را در 14 بند به شرح زیر تدوین کرده است:
برخی از آنها عبارتند از:

- 1- آگاه ساختن پدران و مادران و مربیان به مسائل رشد کودکان و نوجوانان
- 2- تقویت حس مسئولیت پدران، مادران و مربیان
- 3- تقویت و تحکیم رابطه بین کودکان و نوجوانان، با اولیا و مربیان
- 4- تحکیم مبانی شخصیت و خودآگاهی در کودکان و نوجوانان
- 5- آشنا ساختن کودکان و نوجوانان با نهادهای انقلابی جامعه
- 6- تقویت ارتباط بین خانه و مدرسه (اولیا و مربیان)
- 7- تقویت حس مسئولیت برای شرکت و همکاری هرچه بیشتر اولیا
- 8- بررسی عوامل منفی اجتماعی
- 10- همکاری نزدیک با مراکز مشاوره انجمن اولیا و مربیان
- 11- آشنا کردن اولیا به مسائل اقتصادی

هدفهای دفتر مرکزی انجمن اولیا و مربیان

- 1- آگاه تر کردن پدران و مادران به معارف اسلامی
- 2- تبیین مسئولیتها و تقویت احساس مسئولیت در اولیا و مربیان
- 3- ایجاد تقویت و تحکیم رابطه صمیمانه میان اولیا و مربیان
- 4- فراهم کردن موجبات تحکیم مبانی شخصیت و تقویت خودآگاهی
- 5- مطالعه و بررسی علل و عواملی ناسازگاری
- 6- آشنا ساختن اولیا با مسائل اقتصادی خانواده و جامعه و تخصصهای ضروری
- 7- جذب امکانات و نیروهای مردمی .

هدفهای انجمن اولیا و مربیان مدرسه

- 1- تفکر، تلاش، یاری و همکاری
- 2- جلب توجه اولیای دانش آموزان و کارکنان مدرسه
- 3- ایجاد و تحکیم پیوندهای انسانی (عاطفی و اخلاقی)
- 4- همکاری و نظارتهای پزشکی و بهداشتی مداوم.
- 5- بهره مندی از افراد خیر و علاقه مند

تعریف انجمن اولیا و مربیان

انجمن اولیا و مربیان هر واحد آموزشی هیئت منتخبی است از پدران و مادران دانش آموزان و مربیان همان مدرسه که با تفاهم و صمیمیت در زمینه تحقق اهداف انجمن، برطبق اساسنامه، فعالیت و همکاری می کنند

انتخابات انجمن اولیا و مربیان

انتخاب افراد واجد شرایط اولین گام، مهمترین اقدام و سنگ زیر بنا به شمار می آید که بقیه اقدامات به آن متکی و وابسته است. در آیین نامه انجمنهای اولیا و مربیان مدارس، شرایط عضویت، تعداد اعضای انجمن، چگونگی انتخاب اعضا و تشکیل انجمن و رهنمودهای لازم برای برگزاری مطلوب انتخابات، مطرح شده و راهنمای خوبی اند برای آنکه رؤسای مدارس انجمن را به نحو مناسبی تشکیل دهند و بهره گیری از آن مطلوب باشد. در این آیین نامه، جدول زمانبندی شده برای فعالیت یکساله تدوین شده و کارها و فعالیتهایی که باید در هر یک از ماههای سال انجام پذیرد به تفکیک تعیین گردیده است.

عوامل و مسائل بازدارنده والدین

- 1- متاركة پدر و مادر
- 2- گرفتاریهای شغلی والدین
- 3- طرد کودک از طرف والدین.
- 4- محروم بودن خود والدین از تحصیلات
- 5- درگیریها و نزاعهای مستمر بین والدین
- 6- انحرافات مختلف و اعتیاد والدین
- 7- وجود ناپدری و یا نامادری در خانواده
- 8- فقر اقتصادی
- 9- کثرت اولاد در خانواده
- 10- مشکلات عاطفی و اختلالات روانی والدین
- 11- تصور مطرح شدن کمکهای مالی به مدرسه در جلسات انجمن

شورای معلمان

شورای معلمان متشکل است از:
مدیر،
معاونان
معلمان یا
منتخب معلمان

انجمن دانش آموزان

فعالیت‌های انجمن دانش آموزان :

- کمک به جبران عقب‌مندی‌های درسی دانش‌آموزان در ساعات رسمی و غیر رسمی.
- رسیدگی به حضور و غیاب دانش‌آموزان و بررسی علل تأخیر ورود و غیبت.
- رسیدگی به وضع بهداشتی و نظافت مدرسه و کلاسها
- تعیین دانش‌آموزان ضعیف در دروس مختلف.
- تهیه و ارائه طرح‌های مناسب، برای بهبود فعالیت‌های مدرسه.
- نظارت بر وسایل ورزشی و بازی‌های دانش‌آموزان و مطرح ساختن آنها با اولیای مدرسه.

انجمنهای دیگر دانش آموزی

فعالیت‌های تربیتی و اجتماعی گوناگون انجمن های دیگر:

- تشویق دانش آموزان به شرکت در فعالیتهای اخلاق و ابتکاری
- کمک به دانش آموزان در کسب مهارتهای اجتماعی
- پیشبرد رشد خصایص شخصی مطلوب
- توانا ساختن دانش آموزان، به شناسایی شغل‌های مناسب
- تشویق دانش آموزان به فراگیری کارها و فعالیتهای نوقی و تفریحی
- صرف نیروی دانش آموزان در فعالیتهای بدنی سالم
- کمک به دانش آموزان برای رشد خصایص رهبری و قبول مسئولیت
- راهنمایی دانش آموزان، به استفاده مطلوب از اوقات فراغت

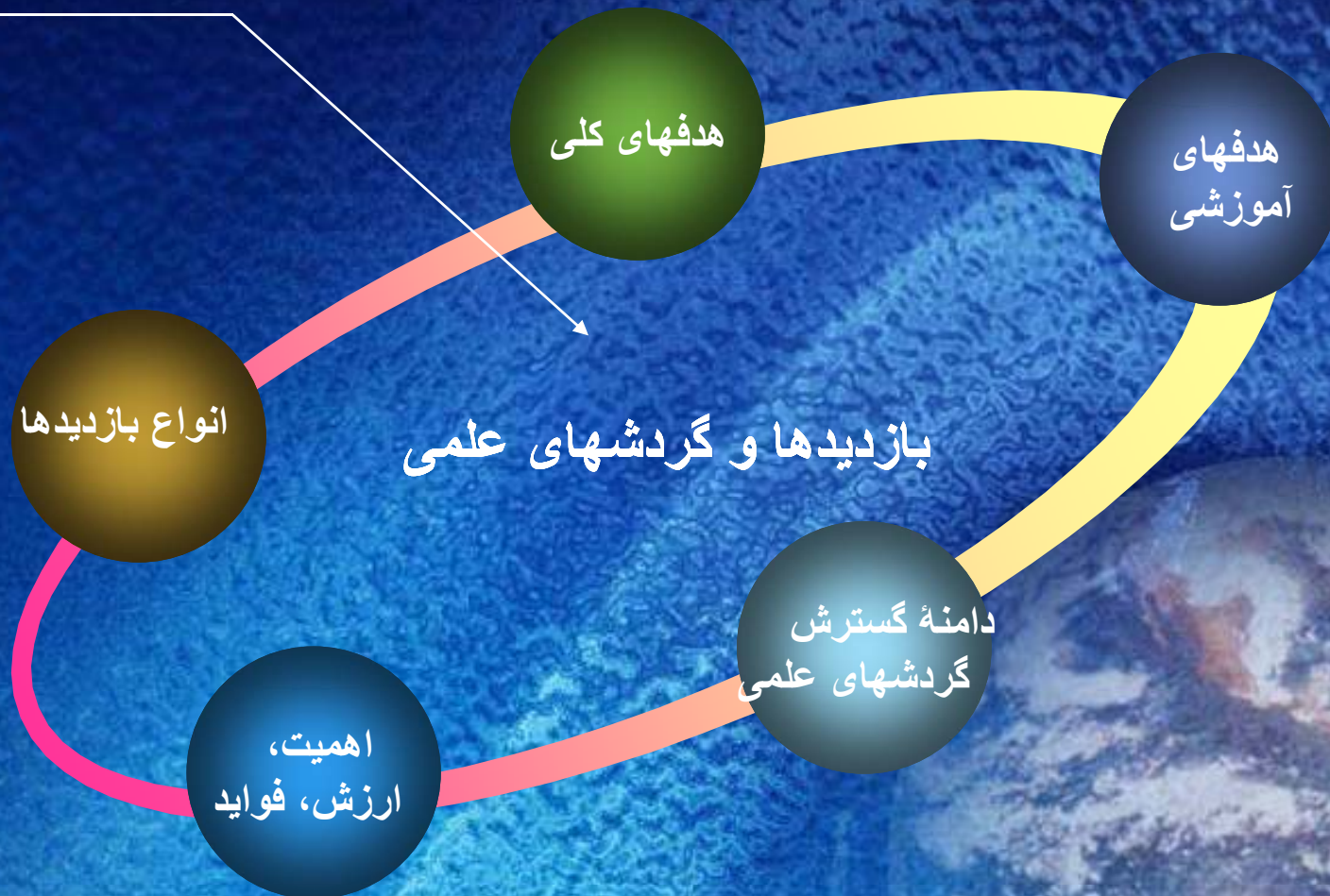

انجمنهای دیگر دانش آموزی

- انجمنهای عمومی
- انجمنهای زبان و ادبیات فارسی
- *انجمنهای زبانهای خارجی
- *انجمنهای مربوط به تربیت بدنی
- *انجمنهای تحقیقات اجتماعی
- *انجمنهای کشاورزی
- *انجمنهای هنری و صنعتی و فنی
- انجمنهای علوم و ریاضیات
- *انجمنهای خانگی
- *انجمنهای کارهای دستی
- *انجمنهای موسیقی

فصل چهارم

بازدیدها و گردشهای علمی

هدفهای کلی

انتظار می رود که خواننده، پس از مطالعه این فصل، با تعریف اهمیت و ارزش گردشهای علمی، چگونگی ایجاد شرایط لازم و نحوه برنامه ریزی صحیح برای تدارک گردشهای علمی و همچنین : تعریف اردو، انواع آن، اهداف کلی و تربیتی اردوها و نحوه تدارک آنها آشنا می شوند

اهم هدفهای آموزشی

- فواید و اهمیت بازدید و گردش علمی را توضیح دهد.
- شرایط لازم برای تدارک گردش علمی را ذکر کند.
- اهداف کلی بازدیدها و گردشهای علمی را بیان کند.
- انواع تقسیم بندی بازدیدها را توضیح دهد.
- مراحل یک بازدید یا گردش علمی را نام ببرد و هر یک را به اختصار توضیح دهد.
- انواع اردوها را نام ببرد و توضیح دهد.
- اهداف کلی اردوها را ذکر کند.
- اهداف تربیتی اردوها را در مقطع ابتدایی بیان کند.
- جنبه های مثبت و منفی گردشهای علمی را نقد و ارزیابی کند.

دامنه گسترش گردشهای علمی

با توجه به کاربرد بالای بازندها و گردشهای علمی در همه می توان دامنه بهره گیری از این فعالیتها را از کودکستان به دبستان، راهنمایی، دبیرستان و دانشگاه تعمیم داد .

تعریف بازدید و گردش علمی

بازدید و گردش علمی یک سفر آموزشی است که از پیش به دقت طراحی و برنامه ریزی شده است و در آن گروهی از دانش آموزان به مشاهده مستقیم مکان، شیء، پدیده یا دستگاهی می پردازند و از طریق مشاهده مستقیم اطلاعات دست اول کسب می کنند .

اهمیت، ارزش، فواید و هدفهای بازدید و گردش علمی

- 1- کمک در تحقق بخشیدن به اهداف آموزشی یک درس
- 2- آشنایی بیشتر با مراکز علمی و فرهنگی، سیاسی و اجتماعی و اقتصادی جامعه.
- 3- آشنایی بیشتر دانش آموزان، با محیط زندگی خود
- 4- آگاهی بیشتر دانش آموزان از شغلها، حرفه ها، فعالیتهای علمی و فرهنگی
- 5- کمک به شکوفایی استعدادها، تواناییهای ذهنی و ابتکارها و خلاقیتهای دانش آموزان
- 6- آشنایی با تاریخ فرهنگی، سیاسی، علمی، صنعتی، کشاورزی و...
- 7- ایجاد تنوع در برنامه های درسی رسمی
- 8- آشنا شدن مربیان با ویژگیهای شخصی و رفتاری دانش آموزان در بیرون از مدرسه و کلاس
- 9- شناخت دانش آموزانی که به نوعی مشکلات رفتاری، عاطفی و خانوادگی دارند
- 10- افزایش حس همکاری، مساعدت به دیگران، برقراری روابط صمیمانه بین شاگردان،

شرایط لازم برای تدارک گردش علمی

زمانی باید دانش آموزان را به گردش علمی برد که ضرورت آن احساس شود هدف از گردش مشخص باشد.
هنگام گردش علمی لازم است که برنامه طبق زمان از قبل تعیین شده پیش برود، پرسشهای متعدد مطرح گردد و دانش آموزان در یافتن پاسخهای لازم کمک شوند.

انواع بازدیدها و گردشهای علمی بر اساس زمان

بازدید و گردشهای علمی از حیث زمان به 4 دسته تقسیم می شوند

- 1- گردش علمی کوتاه مدت و سریع
- 2- گردش علمی در محیط مدرسه یا مجاور مدرسه
- 3- گردش علمی روزانه
- 4- گردش علمی هفتگی

انواع بازدیدها و گردشهای علمی بر اساس محتوا

به منظور سهولت در تعیین هدفها و انتخاب مکان برای بازدید، مراکز بازدید را می توان به صورت زیر تقسیم بندی کرد:

- مراکز علمی
- مراکز فنی و صنعتی
- مراکز فرهنگی
- مراکز هنری
- مراکز تاریخی
- مراکز تفریحی و ورزشی
- مراکز مذهبی

تقسیم بندی بازدیدها بر حسب مقاطع تحصیلی، جنسیت و موقعیت سیاسی، اجتماعی و فرهنگی

- 1- تقسیم بندی بر اساس مقاطع و پایه های تحصیلی
- 2- تقسیم بندی بر اساس کتب درسی
- 3- تقسیم بندی بر اساس شهر و روستا و موقعیتهای مختلف منطقه
- 4- تقسیم بندی بر اساس جنسیت کودکان، نوجوانان و جوانان

مراحل بازدید یا گردش علمی

1- مرحله قبل از بازدید:

- الف) هدفهایی برای تدارک بازدید و گردش علمی.
- ب) طرح و برنامه ریزی توسط مسئولان:
- پ) طرح و برنامه ریزی خود دانش آموزان:
- ت) شیوه انتخاب دانش آموزان:
- ث) گروه بندی دانش آموزان:
- ج) تهیه وسایل: تهیه مواد و وسایل برای بازدیدها
- چ) انتخاب وسیله نقلیه مناسب و نظارت بر رفت و برگشت
- ح) شناسایی قبلی محل:
- خ) تعیین زمان رفت و برگشت
- د) فعالیتهای جنبی تا رسیدن به محل بازدید در وسیله نقلیه

مراحل بازدید یا گردش علمی

2- مرحله هنگام بازدید:

مرحله اصلی بازدید و گردش علمی همین مرحله است. در این مرحله به مراقبتهای مربیان از دانش آموزان نیز باید توجه کرد. خطرهای زیادی ممکن است دانش آموزان را تهدید کند که به برخی از آنها اشاره می شود:

- گم شدن در جنگل، سقوط از کوه یا صخره، افتادن درون رودخانه یا دریاچه،
- خوردن علفهای سمی و میوه های سمپاشی شده، نیش حشرات و گزنده ها،
- دست زدن به ابزار و آلات صنعتی نظیر دستگاه پرس یا اهر برقی و...

در این مرحله بر رعایت نظم و انضباط، دور نشدن از محل و افراد گروه، یادداشت برداری و مشاهده دقیق تأکید می شود.

3- مرحله بعد از بازدید:

در این مرحله به نحوه بازگشت، فعالیتهای ویژه، ارسال نامه تشکر آمیز و نتیجه گیری اشاره می شود.

معیارهای موفقیت در گردش علمی

- 1- مفید بودن
- 2- فعال بودن دانش آموزان
- 3- هیجان انگیز و شوق انگیز بودن
- 4- داشتن جنبه اقتصادی

دلایل کم توجهی به بازندها و گردشهای علمی

1. - نارضایتی برخی والدین
2. - احتمال بروز حوادث
3. - حجم کتابهای درسی و عدم تناسب آنها با ساعات درسی
4. - جنبه عاطفی و روانی

مناطقى كه دانش آموزان شهرى براى بازديد و مشاهده به آنها دسترسى دارند

- 1- بازديد از ساختمانها و مشاهده كار سيم كشى، عايق كارى، بنايى، تزيينات ساختمان
- 2- كارخانه ها و كارگاههاى مختلف از قبيل آهنگرى، نجارى، سيم كشى برق
- 3- مراكز تجارى مانند بازار شهر، بازارهاى محلى، سوپر ماركتهاى شهر،
- 4- مؤسسات دولتى، از قبيل مراكز آتش نشانى، اداره راديو و تلويزيون و پارکها .
- 5- مناظر طبيعى مانند تپه ها، كوهها، رودها، درياچه ها و دره ها
- 6- باغها، مزارع و بنگاههاى دامدارى و دامپرورى

مناطقى كه كودكان روستايى مى توانند بروند و مشاهده كنند

- 1- باغ و صحرا كه دانش آموزان
- 2- گردش در جنگل اگر امكان پذير باشد،
- 3- آشنا ساختن كودكان روستايى با محيط زندگى خود و آثار هنرى
- 4- بازديد از باغ ميوه ، نحوه سمپاشى يا پيوند زدن درختان و هرس شاخه ها
- 5- مرداب يا بركه و زندگى گياهان آبزى

تعریف اردو

تجمع گروهی از دانش آموزان در محل خاصی که اصطلاحاً اردوگاه نامیده می شود، در جهت نیل به هدفهای پیش بینی شده، خارج از چارچوب رسمی کلاس و مدرسه .

جریان اداری برگزاری اردو

یکی از اصول مهم در اجرای برنامه اردو این است که تا زمانی که موافقت لازم مبنی بر اجرای برنامه های اردو از سوی مسئولان ذیربط دریافت نگردیده است از دادن وعده قطعی به دانش آموزان خودداری شود.

* برگزاری اردوی موقتی

* سرپرست اردو

* جلسه توجیهی برای اولیا

* رضایت نامه کتبی

* شرکت برخی از والدین در اردو

* وظیفه سرپرست اردو

* نکاتی راجع به مسیر رفت و برگشت و توقفگاه ها

* وسیله نقلیه و راننده

ضوابط انتخاب دانش آموزان برای شرکت در اردو

- 1- دانش آموزان ممتاز علمی و اخلاقی
- 2- دانش آموزان وابسته به خانواده معظم شهدا، جانبازان، معلولان و آزادگان.
- 3- فعالان پرورشی، اعضای هلال احمر.
- 4- دانش آموزان انجمنهای اسلامی و بسیج دانش آموزی.
- 5- برگزیدگان مسابقات، با رعایت شرط سنی.
- 6- دانش آموزان بی بضاعت و افراد یتیم.

هدفهای کلی از برگزاری اردوها

- 1- تربیت دانش آموزان بر اساس آداب اسلامی در شئون فردی و اجتماعی.
- 2- تزکیه و تهذیب نفوس و رشد فضایل و مکارم اخلاقی بر اساس ایمان به خدا و تقوای اسلامی.
- 3- شناخت خصوصیت اخلاقی و رفتاری منفی برخی از دانش آموزان
- 4- شناخت خصوصیت اخلاقی مثبت دانش آموزان،
- 5- شناخت ذوق و استعداد های نهفته دانش آموزان در ابعاد مختلف و پرورش و هدایت آنها.
- 6- پرورش روحیه احترام به قانون و التزام به رعایت آن.
- 7- پرورش روحیه استقلال طلبی و مسئولیت پذیری.
- 8- ایجاد روحیه صرفه جویی و پرهیز از اسراف.
- 9- پرکردن اوقات فراغت دانش آموزان به نحو مطلوب بر اساس ارزشهای اصیل .

برخی هدفهای تربیتی اردو در مقطع ابتدایی

- 1- آماده سازی دانش آموزان برای پذیرش تربیت اسلامی در شئون فردی و اجتماعی.
- 2- اصلاح زمینه های خودکامگی و ایجاد روحیه تعاون و همکاری در فعالیتهای گروهی و رعایت احترام به حقوق دیگران.
- 3- آموزش عملی رعایت بهداشت فردی و جمعی و حفظ بهداشت محیط زیست.
- 4- تقویت فضایل اخلاقی در خلال برنامه های تربیتی هدفدار و قابل ارزشیابی.
- 5- ایجاد علاقه به کار و کوشش و فراهم آوردن زمینه های عملی آن.
- 6- ایجاد روحیه علاقه مندی به نظم و انضباط و مسئولیت پذیری و التزام عملی به آن.
- 7- ایجاد زمینه مناسب در دانش آموزان به منظور کسب استقامت و آمادگی در برخورد با مشکلات.

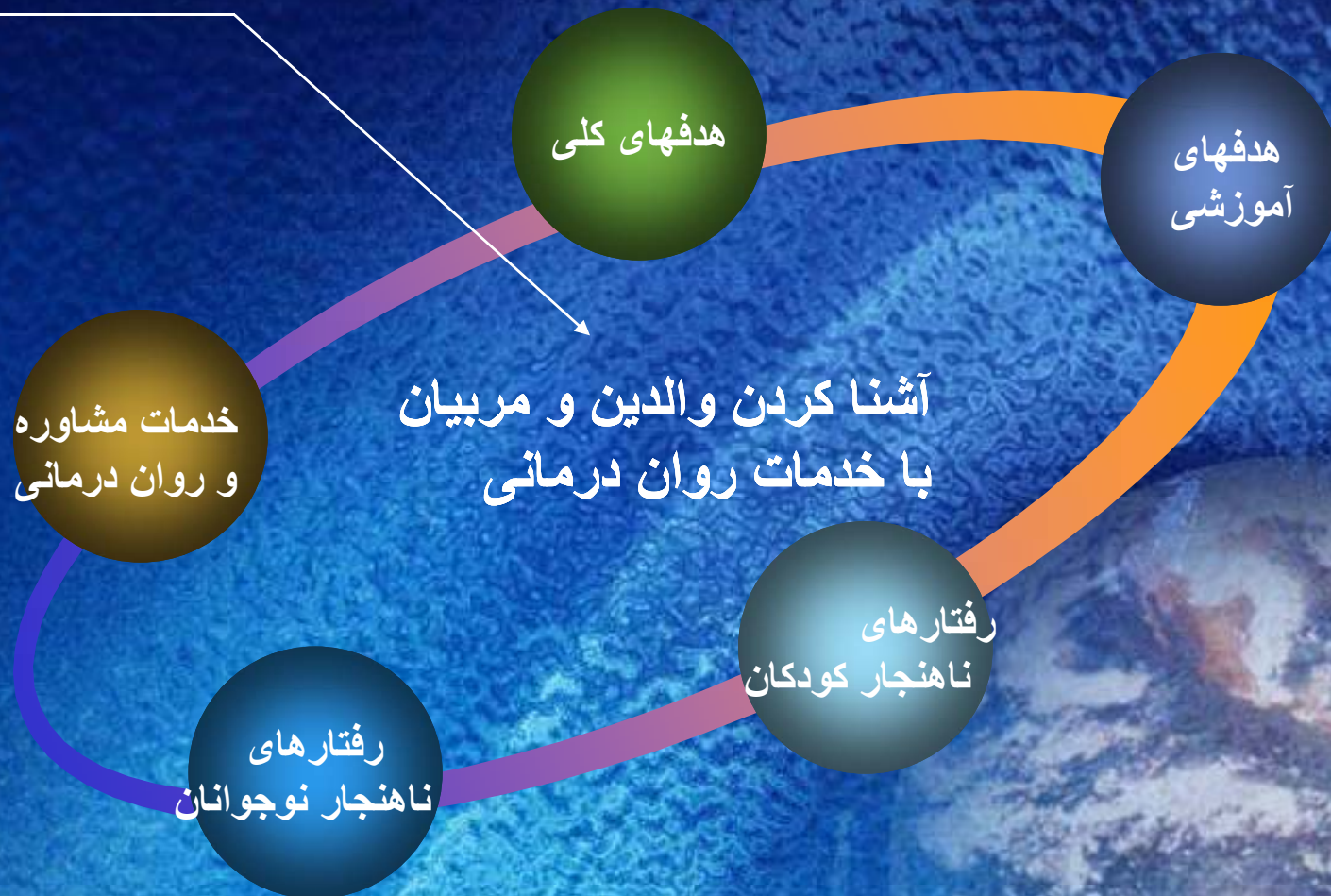

برخی هدفهای تربیتی اردوها در مقطع راهنمایی و دبیرستان

- 1- گسترش و تعمیم و شناخت معارف دینی و مبانی اعتقادی و آشنایی با آداب اسلامی و سیره معصومین (ع) و اولیا و بزرگان عالم اسلامی.
- 2- فراهم آوردن زمینه علمی برای فرایض دینی و رعایت ضوابط اخلاقی.
- 3- تقویت روحیه استقلال طلبی در جهت رسیدن به آرمانهای فردی و اجتماعی.
- 4- تقویت و پرورش روحیه استقامت و بردباری در برخورد با مشکلات.
- 5- تقویت عادت به رعایت بهداشت فردی و اجتماعی و حفظ محیط زیست.
- 6- تقویت فضایل اخلاقی.
- 7- شناسایی استعدادها و علایق دانش آموزان و شکوفا کردن آنها.

فصل پنجم

بازدیدها و گردشهای علمی

هدفهای کلی

انتظار می رود که خواننده، پس از مطالعه این فصل، با رفتارهای نا هنجار کودکان و نوجوانان و علل بروز آنها و نحوه خدمات روان درمانی برای پیش گیری از بروز این گونه رفتارها آشنا شود.

اهم هدفهای آموزشی

- - عمومی ترین مشکلات کودکان را در سنین دبستان ذکر کند.
- - تقسیم بندی، روان شناسان را از دروغگویی کودکان بیان کند.
- - چهار علت مهم را که روان شناسان برای توسل دانش آموزان به تقلب برشمرده اند بیان کند.
- - انگیزه هایی را که سبب بروز کمرویی و انزوا طلبی می شوند بیان کند.
- - علت بروز خسارت و رفتارهای نا هنجار ناشی از آن را شرح دهد.
- - پدیده های ترس، نگرانی و اضطراب را توضیح دهد.
- - پدیده های خشم و پرخاشگری و علل بروز آنها را بیان کند.
- - وظایف مرکز مشاوره خانواده را ذکر کند.
- - تقسیم بندی مراکز راهنمایی و مشاوره به درجه یک و درجه دو را شرح دهد.
- - رفتارهای نا هنجار یکی از کودکان یا نوجوانان خویشاوند خود را بررسی کند.

رفتارهای ناهنجار کودکان و راههای پیشگیری و درمان آنها:

- 1- زودرنجی و حساسیت بسیار زیاد
- 2- دروغگویی
- 3- تقلب
- 4- دزدی
- 5- کمرویی و انزواطلبی
- 6- حسادت
- 7- ترس
- 8- نگرانی
- 9- اضطراب
- 10- خشم
- 11- پرخاشگری

رفتارهای ناهنجار نوجوانان

- 1- ترس در نوجوانی
- 2- نگرانی در نوجوانی
- 3- خشم در نوجوانی
- 4- عصبانیت در نوجوانی
- 5- احساس حقارت در نوجوانی
- 6- ناکامی در نوجوانی
- 7- اضطراب در نوجوانی

مرکز مشاوره خانواده

«مرکز مشاوره خانواده به محلی اطلاق می شود که به فعالیتهای مشاوره ای بر اساس برنامه های دفتر مرکزی انجمن اولیا و مربیان جمهوری اسلامی ایران می پردازد. این مرکز دارای کادر اداری و اجرایی مخصوص به خود است.»

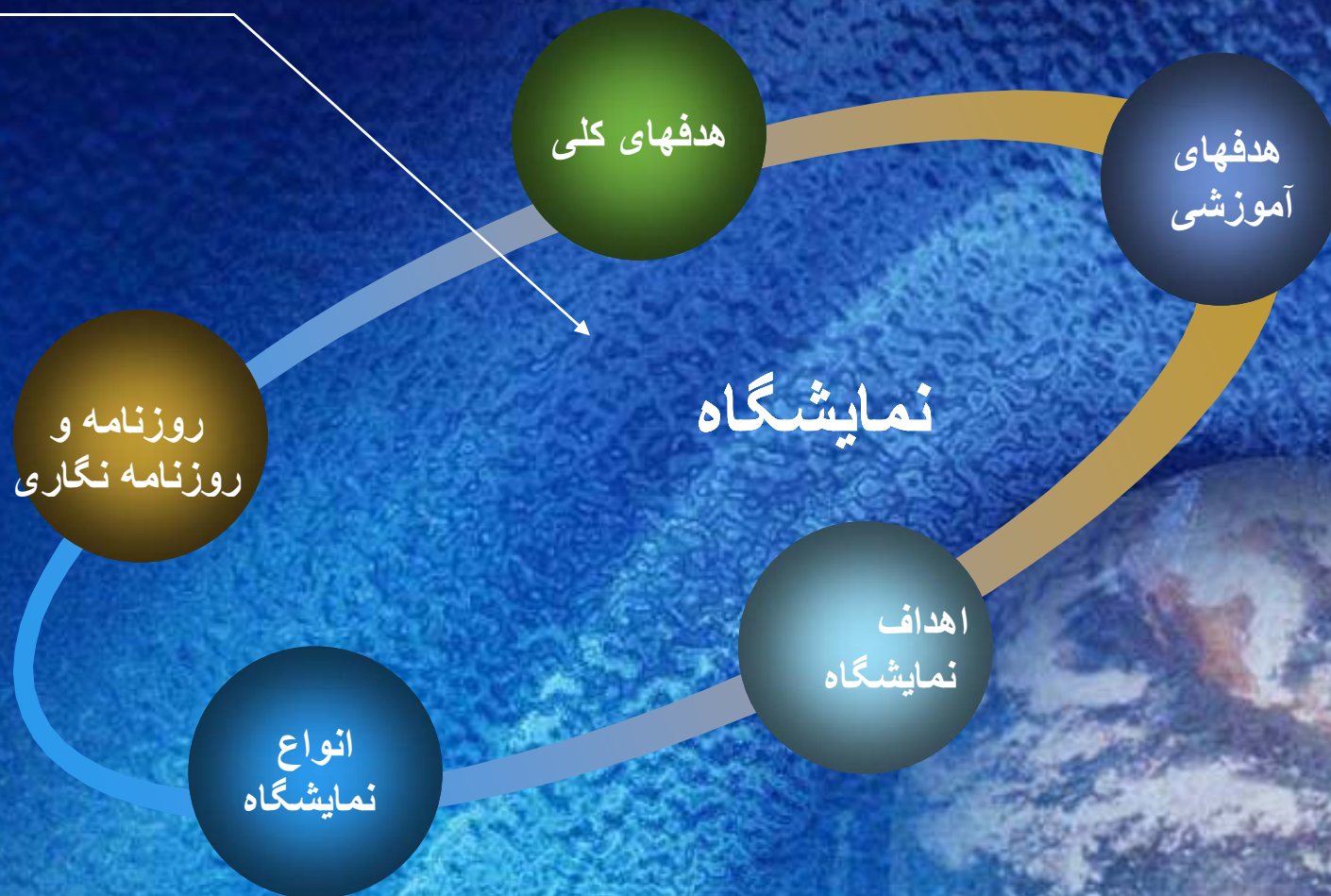

دستورالعمل وظایف مرکز مشاوره خانواده

- 1- راهنمایی والدین در جهت رعایت تربیت سنی فرزندان.
- 2- مشاوره برای رفع مسائل اخلاقی و تربیتی و مشکلات بین والدین و فرزندان.
- 3- راهنمایی دانش آموزان و والدین آنها در امور آموزشی و هدایت تحصیلی و شغلی.
- 4- راهنمایی والدین در زمینه تأمین بهداشت جسمانی و روانی خانواده.
- 5- راهنمایی والدینی که کودکان استثنایی دارند و ارجاع آنها به مراجع ذیصلاح.
- 6- راهنمایی والدین در استفاده بهینه از اوقات فراغت دانش آموزان.
- 7- در دستورالعمل اجرایی مراکز راهنمایی و مشاوره خانواده مراکز
به دو صورت تعیین شده اند:
1- مرکز درجه یک:
2- مرکز درجه دو:

فصل ششم

بازدیدها و گردشهای علمی

هدفهای کلی

از خواننده انتظار می رود که، پس از مطالعه این فصل، با اهداف و انواع نمایشگاه ها و نحوه تشکیل آنها در مدارس آشنا شده باشد

اهم هدفهای آموزشی

- هدفهای تشکیل نمایشگاه ها را ذکر کند.
- عوامل لازم برای برپایی نمایشگاه را ذکر کند.
- انواع نمایشگاه های هنری را نام ببرد.
- اصول خاص تشکیل نمایشگاه در مدارس ابتدایی و کودکان را شرح دهد.
- پاره ای از هدفهای نمایشگاه نقاشی کودکان را بیان کند.
- علل اهمیت نمایشگاه نقاشی را ذکر کند.
- نقش پوستر را در انتقال پیام و ویژگیهای بارز آن شرح دهد.
- تفاوتهای پوستر و چارت را بیان کند.
- خصوصیات اصلی پوستر را بیان کند.

تشکیل نمایشگاه

نمایشگاه محلی است برای نمایش اختراعات، ابداعات و ابتکارات، علایق و ذوقهای هنری افراد
تشکیل نمایشگاه به عوامل زیر بستگی دارد:

- 1- موضوع مورد نمایش:
- 2- سطوح نمایشگاه:
- 3- زمان برپایی نمایشگاه:
- 4- مکان نمایشگاه: 5
- 5- افرادی که از نمایشگاه دیدن می کنند:

اهداف نمایشگاه

- 1- سعی در کشف استعداد های یادگیرندگان و پرورش این استعدادها
- 2- کوشش در زمینه پرورش تمامی شخصیت دانش آموزان و رشد قوای فکری، جسمی و عاطفی.
- 3- پرورش حس مسئولیت در دانش آموزان.
- 4- تأکید بر جنبه های مثبت یادگیرندگان.

اهداف نمایشگاه

ادامه.....

- 5- کمک به یادگیرندگان در زمینه شناخت محدودیتها و خصوصیات برجسته خود
- 6- افزایش و پرورش انگیزه پیشرفت در دانش آموزان و تشویق آنان برای انتخاب هدفهای قابل دسترسی.
- 7- سعی در افزایش اعتماد به نفس در یادگیرنده و اجتناب از تحقیر او.
- 8- ارتقای دانش آموزان به سطوح بالاتر و کاهش حس خودکم بینی و یأس و نومیدی.
- 9- ارائه و انتقال دقیق حاصل تجارب، عقاید نگرشها و برداشتهای دانش آموزان.
- 10- کمک به یادگیرندگان و آموزش آنان برای مواجه شدن با واقعیتهای زندگی .

تاریخچه شروع نمایشگاه

شروع نمایشگاه را در تاریخ بشر نمی توان به زمان مشخصی نسبت داد .

انواع نمایشگاه

الف) نمایشگاه کتاب

ب - نمایشگاه هنری

1. نمایشگاه نقاشی کودکان
2. نمایشگاه در بخش کارهای دستی
3. نمایشگاه پوستر

ج - (نمایشگاه از مظاهر طبیعت

نمایشگاه گیاهان

نمایشگاه جانوران وحشی

نمایشگاه برای فهمیدن طعم و بوی غذاهای مختلف

الف) نمایشگاه کتاب

عادت به مطالعه ذاتی نیست، بلکه اکتسابی است. بچه ها با چند بار عبور از کنار محل نمایش کتاب، خود به خود جلب کتاب می شوند و با به وجود آوردن محیط مناسب می توان آنها را به سوی کتاب مورد علاقه شان سوق داد.

باید در هنگام برپایی نمایشگاه کتاب هر ماه با فروش آن اصول ذیل در نظر گرفته شوند:

- 1- ایمنی مراجعان
- 2- سطح سواد آنها
- 3- نوع جامعه
- 4- درآمد آنها

انواع نمایشگاه کتاب

نمایشگاه کتاب در مدارس ابتدایی و کودکانها
نمایشگاه کتاب در کلاس چهارم ابتدایی
نمایشگاه کتاب در کلاس پنجم ابتدایی
نمایشگاه کتاب در مدارس راهنمایی و متوسطه

وسایل مخصوص نمایشگاه کتاب

- 1- میزی که برای به نمایش گذاردن کتابهای تازه مناسب باشد.
- 2- تخته اعلان: تخته اعلان برای نصب اخبار مربوط به کتابهاست. یکی از روشهای نمایش کتاب بر اساس نام نویسنده کتاب است. روش دیگر موضوعی است، تمام کتابهای مربوط به یک موضوع در یک جا و کنار هم قرار می گیرند.

ب) تشکیل نمایشگاه از کارهای هنری

نقش نمایشگاه در تربیت هنری از سه طریق اساسی ممکن است.

اول: تفسیر شاهکارهای هنری برای شناسایی بیشتر.

دوم: نمایش آثار برای رشد استعداد زیبا شناسی و

سوم: استفاده از شاهکارهای هنری برای الهام گیری در خلق آثار جدید.

مکان برپایی نمایشگاه هنر

-- در مدارس باید کوشش شود تا بهترین و پربیننده ترین قسمت مدرسه به این کار اختصاص داده شود.

-- می توان چند نفر از دانش آموزان را که از نظر اخلاقی، درسی و هنری مورد تأیید بقیه دانش آموزان با موافقت خودشان برای راهنمایی و مواظبت از وسایل نمایشی انتخاب کرد.

-- شروع نمایشگاه می تواند از یک کلاس باشد، یعنی در ابتدا در محدوده کارهای یک کلاس باشد و سپس در سطح مدرسه.

-- نکته مهم آنکه باید سعی شود تا حد امکان در همه این فعالیتها دانش آموزان آزاد باشند تا خودشان انتخاب کنند و با میل و رغبت به یک فعالیت روی آوردند، نه اینکه اجباری برای شرکت در این فعالیتها داشته باشند.

اهداف نمایشگاه نقاشی کودکان

برخی هدفهای تشکیل نمایشگاه نقاشی کودکان را می توان به صورت ذیل خلاصه کرد

- 1- تشویق دانش آموزان به کارهای گروهی و تشریک مساعی در امور.
- 2- امکان داد به بروز احساسات و ادراکات درونی کودکان از طریق نقاشی.
- 3- پرورش استعدادهای بالقوه هنری و خلاقیت‌های ذوقی کودکان.
- 4- آشنا کردن والدین با احساسات، عواطف، ادراکات کودکان .

وسایل مورد نیاز نقاشی برای کودکان در سنین مختلف

در سن 2 سالگی، لازم است مدادهای دنگی چرب و رنگهای مایع در اختیار این گونه کودکان گذاشته شود.

در حدود 3 سالگی مواد نرم خمیری در اختیار بچه ها گذاشته شود تا با آن در کنار نقاشی اشکال مختلف را بسازد.

در 4 تا 6 سالگی می توان از تخته سیاه، گچ، ورق بزرگ کاغذ و مدادهای رنگی بزرگ استفاده کرد.

دانش آموزان می تواند در 9 تا 11 سالگی کار با آبرنگ را شروع کند و در رنگهای محلول و مخلوط ادامه دهد.

اهمیت نمایشگاه نقاشی

نخستین گام برای تبادل نقاشیها را جمعیتی در ژاپن برداشت و به تشویق کودکان با ذوق و هنرمند تمام ملل مختلف دنیا پرداخت.

از نظر تعلیم و تربیت تنها نتیجه محسوس فعالیت‌های هنری درخور اهمیت نیست، بلکه حالات ذهنی و قلبی موجود در آن فعالیت نیز اهمیت دارد.

با نمایشگاهی که معلم همراه با دانش آموزان در سطح مدرسه تشکیل می‌دهد، می‌توان والدین کودکان را با روحيات بچه‌هایشان آشنا کرد و مفاهیمی را که به زبان نیاورده‌اند به پدر و مادر فهمانید.

انواع نمایشگاه های مختلف نقاشی در مدارس

- 1- نمایشگاه موضوعی
- 2- نمایشگاه پراکنده
- 3- نمایشگاه الگویی

انواع نمایشگاه نقاشی

1. نمایشگاه نقاشی جمعی
2. نمایشگاه نقاشی فردی

مراحل انواع نمایشگاه نقاشی

نمایشگاه نقاشی دسته جمعی کمتر مناسب حال کودکان 8 تا 12 ساله باشد

1) مراحل اجرای نقاشی به طور دسته جمعی

مرحله اول: مورد موضوع نقاشی

مرحله دوم: صحنه مورد علاقه خود را در مخیله مجسم و سپس روی کاغذهای 27*28 نقاشی کنند.

مرحله سوم: در معرض تماشای دیگر بچه ها قرار دادن.

مرحله چهارم: چند تا از آنها را انتخاب می کنند.

مرحله پنجم: انتخاب سرگروه

مرحله ششم: کارهای مربوط به نقاشی بین افراد بر حسب توانایشان تقسیم بندی می شود

و هر کس مسئول انجام کاری می شود.

مرحله هفتم: نقاشی آماده را در نمایشگاه نصب می کنند.

2) نقاشی به صورت انفرادی

بر طبق موضوعی بهترین انتخاب در نمایشگاه ارائه می گردد .

نمایشگاه در بخش کارهای دستی

مزیت تشکیل کارگاه و نمایشگاه کارهای دستی

ایجاد نمایشگاه از کارهای دستی کودکان موجب خواهد شد تا کودکان در ساختن و ارائه هرچه بهتر اشیا و کارهای خود کوشش بیشتر به خرج دهند و به رقابت سالم وارد شوند. مشاهده اشیا و آثار دیگران در نمایشگاه باعث می شود تا افکار تازه موجب تکامل و بهسازی آنها شود .

نمایشگاه پوستر

پوستر مجموعه ای از طراحیهای جالب، برجسته و منسجم است که اغلب رنگین و حامل پیامی به منظور جلب توجه بیننده یا تقویت عقیده ای در ذهن اوست.

پوسترها باید چه خصوصیتی داشته باشند

- 1- برای رسیدن به یک هدف اصلی تعیین شده باشند
- 2- پیام خود را دقیق و روشن بیان کنند و در انتقال پیام، بیننده را در شک و تردید قرار ندهند.
- 3- رنگارنگ باشند.
- 4- به اندازه کافی بزرگ باشند تا با یک نگاه به راحتی دیده و فهمیده شوند .

برخی اهداف استفاده از پوستر و عکس در مدرسه

- انتقال سریع پیام به دانش آموزان با کمترین زمان ممکن.
- انتقال پیام به دانش آموزان با کمترین هزینه ممکن.
- برای مسابقات ورزشی، بهداشتی، روابط انسانی و امور تربیتی.
- استفاده از پوستر و عکس برای مناسبتها.
- پرورش خلاقیتها، ذوق، سلیقه و ابتکار دانش آموزان.
- تشویق دانش آموزان به فعالیتهای گروهی.
- اهمیت دادن به مناسبتهاى تاریخی .

ج) تشکیل نمایشگاه از مظاهر طبیعت

اهداف پرورشی تشکیل نمایشگاه های طبیعی

- 1- شناختن و درک زیباییها بر اثر مشاهده دقیق محیط زندگی.
- 2- پرورش حواس و هماهنگ کردن فعالیتهای ذهنی و عملی.
- 3- شناختن زبان هنرهای مختلف برای درک آثار هنری.
- 4- به وجود آوردن آثار هنری در حد استعدادها و آموخته ها .

انواع نمایشگاه طبیعی

1- (نمایشگاه انواع سنگها

سنگها از ترکیب مواد معدنی گوناگون موجود در طبیعت ساخته شده اند. اندازه آنها متفاوت است، از دانه های بسیار ریز شن تا تخته سنگهای بسیار بزرگ شکل یافته اند.

2- (نمایشگاه گیاهان

با تصویر، یا در صورت امکان گیاهان بی گل و با گل می توان نمایشگاهی از گیاهان مختلف بر پا کرد.

3- (نمایشگاه جانوران وحشی

با تصویر یا در صورت امکان بدن خشک شده بعضی از جانوران وحشی می توان غرفه ای تشکیل داد.

4- (تشکیل نمایشگاه برای فهمیدن طعم و بوی غذاهای مختلف

می توان با پختن بعضی از خوراکیها، به خصوص سبزیهای خام، مراحل تغییر مواد خام بر اثر حرارت را به کودکان نشان داد.

فصل هفتم

بازدیدها و گردشهای علمی

هدفهای کلی

انتظار می رود که خواننده، پس از مطالعه این فصل، با تاریخچه پیدایش روزنامه در جهان و ایران و همچنین انواع روزنامه دیواری در مدرسه و اهداف آنها آشنا شده باشد.

اهم هدفهای آموزشی

- از خواننده انتظار می رود که پس از مطالعه این فصل بتواند:
- تاریخچه پیدایش روزنامه را در جهان بیان کند.
- تاریخچه پیدایش روزنامه را در ایران بیان کند.
- هدفهای استفاده از روزنامه دیواری را شرح دهید.
- نقش روزنامه دیواری را به عنوان یکی از رسانه های آموزشی توضیح دهید.
- انواع روزنامه های دیواری مدرسه را نام ببرد و درباره هریک توضیح مختصری بدهد.
- یک گروه روزنامه نویس را نام ببرد.

تاریخچه روزنامه و روزنامه نگاری

- اولین روزنامه در سال 1566 در ونیز به صورت نصب بر روی دیوار
- اولین نشریات خبری منظم در آلمان اوایل قرن 17
- در فرانسه با نام گازت در سال 1631
- در سال 1777 روزنامه منظمی به نام ژورنال دوپاری
- قرن 16 در انگلستان روزنامه ریو به وسیله دانیل دیفو
- در روسیه در سال 1703 در زمان نیکلای اول
- آمریکا در سال 1704 جان کامیل بوستون روزنامه نیوزلند را چاپ کرد.
- در آسیا، چین اولین روزنامه را چاپ نمود

تاریخچه روزنامه در ایران

- اولین روزنامه ماهانه بوسیله میرزا صالح شیرازی در سال 1253
- در سال سوم سلطنت ناصرالدین شاه قاجار وقایع اتفاقیه میرزا تقی خان امیرکبیر
- سال 1277 ابوالحسن نقاشباشی غفاری ملقب به صنیع الدوله روزنامه دولت علیه ایران که به نام روزنامه دولتی تغییر نام داد.
- در سال 1283 روزنامه ملتی
- روزنامه یومیه در سال 1316
- اولین روزنامه فکاهی در سال 1318 توسط عبدالحمید خان متین السلطنه
- اولین روزنامه خارجی در زمان ناصرالدین شاه به نام وطن به زبان فرانسه
- اولین روزنامه زنان به نام دانش در سال 1238 توسط میرزا حسین خان کحال

روزنامه دیواری در مدرسه

می توانیم از روزنامه دیواری در مدرسه همچون ابزار کمک آموزشی برای آموزش در بیشتر دروس استفاده کنیم .
زمان استفاده از روزنامه دیواری از نخستین کلاس دبستان تا آخرین کلاس دبیرستان می توان از روزنامه دیواری استفاده کرد.

برخی اهداف روزنامه دیواری

- 1- برانگیختن و ایجاد علاقه به کارهای گروهی در دانش آموزان.
- 2- تشویق دانش آموزان به فعالیتهای آزاد و بدون دستورات خشک و رسمی.
- 3- از بین بردن حس خود کم بینی و یأس و نومیدی در دانش آموزان.
- 4- پی بردن دانش آموزان به ارزش کار گروهی.
- 5- پیوند دادن دروس مختلف به همدیگر.
- 6- پرکردن اوقات فراغت دانش آموزان.
- 7- پرورش قوای ذهنی، شکوفایی استعدادها و ایجاد افکار خلاق.
- 8- ایجاد میل و رغبت و انگیزه برای آموختن.
- 9- ایجاد مهارت در دانش آموزان برای کارهای هنری .

روزنامه دیواری یکی از وسایل آموزشی

استفاده از روزنامه دیواری، گذشته از اینکه دانش آموزان را به کار گروهی و همکاری با یکدیگر برمی انگیزد علاقه مند می کند،

دانش و بینش آنها را در مسائل و موضوعهای گوناگون که مدرسه تلاش دارد به صورت درس و بحث و پند و اندرز به ایشان بیاموزد، گسترش می دهد.

تهیه « روزنامه » به معنی اصلی کلمه، در مدرسه هایی امکانپذیر است که وسایل ساده چاپ و تکثیر همچون ماشین پلی کپی، یا زیراکس را در اختیار دارند.

آنچه به عنوان « روزنامه » در مدرسه تهیه می شود و به دیوار کلاس یا حیاط یا راهروی مدرسه نصب می کنند، معمولاً « هفته نامه » یا « ماهنامه » است.

انواع روزنامه های دیواری

روزنامه های دیواری مدرسه به طور کلی سه گونه است:

- 1- روزنامه دیواری کلاس
- 2- روزنامه دیواری مدرسه
- 3- روزنامه روزنامه ها

1- روزنامه دیواری کلاس

در کلاسهای اول دبستان می توان کار تهیه روزنامه دیواری را از نیمه سال تحصیلی آغاز کرد. از کلاس دوم دبستان تا آخرین کلاس دبیرستان، می توان کار تهیه روزنامه دیواری کلاس را به صورت کار گروهی و متنوع تر و وسیعتر درآورد. هر گروه روزنامه نویس می توانند از کسانی با مسئولیتهایی از اینگونه تشکیل شود:

1- سردبیر

2- دستیار سردبیر

3- نویسنده

4- خبرنگار

5- خوشنویس

6- نقاش

7- عکاس

8- صفحه آرا

2- روزنامه دیواری مدرسه

به طور کلی این روزنامه ها را می توان به سه دسته تقسیم کرد:

- 1- روزنامه های عمومی :
- 2- روزنامه های اختصاصی یا ویژه نامه ها :
- 3- روزنامه های موضوعی :
- 4- روزنامه روزنامه ها :

چند نکته درباره روزنامه دیواری

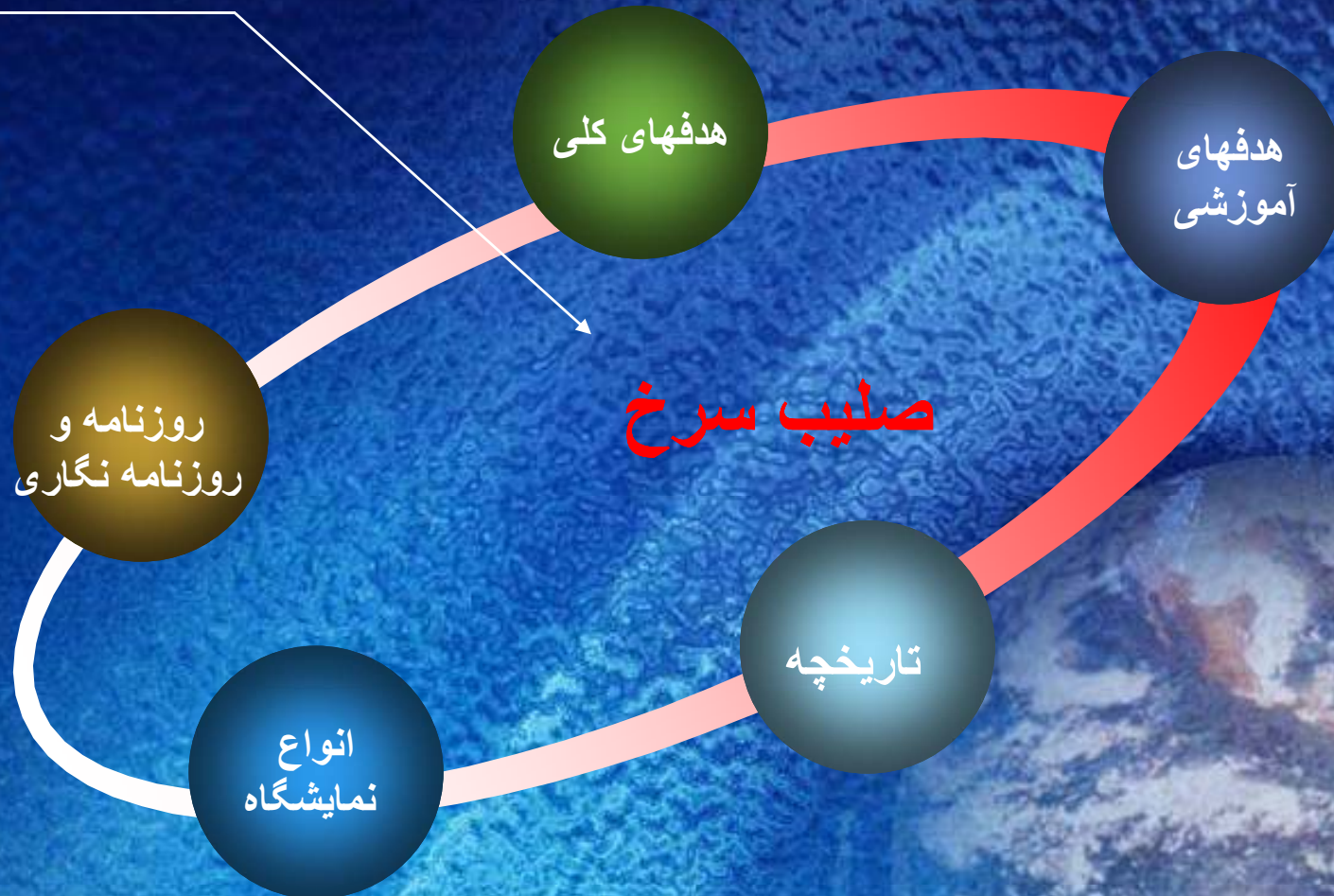
- 1- هدف هر روزنامه دیواری باید کاملاً مشخص باشد.
- 2- گروه خواننده روزنامه و توانایی خواندن آنها و میزان درک و فهمشان در بهره گیری از مطالب روزنامه باید برای تهیه کنندگان آن روزنامه به درستی روشن باشد.
- 3- برای اداره هر روزنامه باید گروه روزنامه نویس مناسب و علاقه مند و کوشایی از میزان دانش آموزان برگزید.
- 4- هر روزنامه باید زیر نظر و با مشورت و راهنمایی یکی از معلمان باشد.
- 5- در هر روزنامه باید نام روزنامه، شماره، تاریخ، انتشار، نام سردبیر و همکاران او در جایی مشخص و تقریباً ثابت نوشته شود.

- 6- باید از اندیشه و ذوق و ابتکار و استعداد و تواناییهای نویسندگی و هنری بیشتر دانش آموزان در تهیه روزنامه دیواری سود جست.
- 7- باید دانش آموزان را از رونویس کردن مطالب کتابها و روزنامه ها و مجله ها و نسخه برداری از نقاشیهای آنها پرهیز داد.
- 8- روزنامه دیواری را می توان چون وسیله ای برای پیوند مدرسه ای یا مدرسه های دیگر و مادران و پدران و مردم آن محله یا روستا یا شهر به کار برد.
- 9- مطالب روزنامه باید به صورتی تهیه و عرضه شود که گذشته از اینکه آگاهیهای نادرست ندهد و خواندنش برای علاقه مندان دشوار نباشد، آموزنده، گیرا، شوق انگیز و زیبا باشد.
- 10- -نقاشی و تصویر پردازی هر نوشته باید متناسب با آن نوشته ها و عنوان روزنامه آسان کننده فهم و درک متن باشد .
- 11- نوشته های روزنامه دیواری باید متنوع و کوتاه باشد.
- 12- هر روزنامه، خواه روزنامه کلاس و خواه روزنامه مدرسه، باید در جایی مشخص و ثابت بر دیوار کلاس یا راهروی مدرسه نصب شود .

فصل هشتم

بازدیدها و گردشهای علمی

از خواننده انتظار می رود که، پس از مطالعه این فصل با تاریخچه صلیب سرخ در پ جهان و ایران و همچنین تشکیلات، اهداف، و نقش آن در مدارس آشنا شده باشد.

اهم هدفهای آموزشی

- تاریخچه تشکیل صلیب سرخ را بیان کند.
- اصول اساسی صلیب سرخ را توضیح دهد.
- قراردادهای چهار گانه ژنو را توضیح دهد.
- سازمانهای صلیب سرخ بین المللی و وظایف آنها را شرح دهد.
- تشکیلات اتحادیه جمعیتهای صلیب سرخ و هلال احمر را توضیح دهد.
- دو کمیسیون اساسی و چهار کمیسیون مشورتی اتحادیه را توضیح دهد.
- تاریخچه جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران را ذکر کند.
- اساس کار گروهها و شرایط عضویت دانش آموزان در گروههای هلال احمر را شرح دهد.
- شرایط عضویت دانش آموزان در گروههای هلال احمر مدارس را ذکر کند.
- عنوانهای عضویت هلال احمر در مدارس را نام ببرد و توضیح دهد.

تاریخچه تشکیل صلیب سرخ

در سال 1864 میلادی، هانری دونال سوئسی، با الهام از تعالیم حیاتبخش مذاهب الهی و تأثیر صحنه های رقت بار جنگ سولفرینو، که در ایتالیا رخ داد، به نوشتن کتاب کوچکی به نام خاطرات سولفرینو مبادرت کرد. انتشار این کتاب وجدان دنیا را در آن زمان تکان داد.

در سال 1876، کشور ترکیه علامت هلال احمر را روی زمینه سفید که معکوس رنگهای پرچم ترکیه عثمانی است آرم جمعیت خود انتخاب کرد.

این علامت و نیز علامت شیر و خورشید سرخ در سال 1929 از طرف کنفرانس دیپلماتیک که در ژنو تشکیل شد به رسمیت شناخته شدند.

علایم فوق الذکر، که قراردادهای ژنو از آن حمایت می کند، دارای محتوای فرهنگی اند و مفهوم مذهبی مستقیم ندارند.

اصول اساسی صلیب سرخ

اصول اساسی صلیب سرخ

- 1- انسانیت (بشر دوستی) :
- 2- بی غرضی :
- 3- بی طرفی :
- 4- استقلال :
- 5- خدمت داوطلبانه (خیریه و بلاعوض) :
- 6- انحصار (وحدت) :
- 7- صلیب سرخ سازمانی جهانی است:

قراردادهای چهارگانه

فهرست قراردادهای و پروتکلها به شرح زیر است:

- 1- قرارداد اول ژنو درباره بهبود سرنوشت مجروحان و بیماران نیروهای مسلح به هنگام اردوگشی، مورخ 12 اوت 1949
- 2- قرارداد دوم ژنو راجع به بهبود سرنوشت مجروحین و بیماران و غریقان نیروهای دریایی، مورخ 12 اوت 1949
- 3- قرارداد سوم ژنو، راجع به حمایت افراد کشوری (غیرنظامی) در زمان جنگ، مورخ 12 اوت 1949
- 4- قرارداد چهارم ژنو، راجع به حمایت افراد کشوری (غیرنظامی) در زمان جنگ، مورخ 12 اوت 1949
- 5- پروتکل یک: حمایت از قربانیان برخوردهای مسلحانه بین المللی 1977
- 6- پروتکل دو: حمایت از قربانیان برخوردهای مسلحانه بین المللی 1977

سازمانهای صلیب سرخ بین المللی و وظایف آن

- 1* - کمیته بین المللی صلیب سرخ
- 2* - اتحادیه های جمعیت های صلیب سرخ
- 3 - جمعیت های ملی صلیب سرخ
- 4* - کنفرانس بین المللی صلیب سرخ

1- کمیته بین المللی صلیب سرخ

این کمیته، که در سال 1863 در ژنو تأسیس شده سازمانی مستقل و از نظر سیاسی، عقیدتی و مذهبی بی طرف و دارای 25 عضو است که همگی سوئیزی اند.

نقش کمیته بین المللی صلیب سرخ

- اشاعه قوانین انسان دوستانه، ضمانت و نظارت بر اجرای صحیح اصول صلیب سرخ و قراردادهای ژنو و استفاده صحیح از آرم صلیب سرخ و هلال احمر.
- حمایت از اسرا و قربانیان جنگ به صورت بی طرفانه.
- به رسمیت شناختن جمعیت‌های جدید التاسیس و آگاه کردن جمعیت‌های دیگر از این شناسایی

منابع درآمد کمیته بین المللی صلیب سرخ

بودجه این کمیته از حق عضویتها و اعانات و هدایای دولتها و جمعیتهای ملی و منافع حاصل از سرمایه گذاری تأمین می شود.

2- اتحادیه های جمعیت‌های صلیب سرخ

اتحادیه یا فدراسیون جمعیت‌های ملی صلیب سرخ و هلال احمر در 5 ماه می سال 1919 در پاریس تأسیس شد.

هدف کلی این اتحادیه :

الهام بخشیدن، تشویق و کمک در تسهیل و گسترش کلیه اشکال مختلف فعالیت‌های بشر دوستانه جمعیتها به منظور جلوگیری از آلام بشری و تسکین آنها و در نتیجه کمک به حفظ و اشاعه صلح در جهان است .

برخی از وظایف و نقش اتحادیه

- 1- کوشش برای توسعه و گسترش فعالیتهای جمعیت‌های عضو در سطح ملی.
- 2- فراهم آوردن امکانات برای تأسیس جمعیت‌های جدید رسمی و مستقل در تمام کشورها.
- 3- برقراری ارتباط و هماهنگی بین جمعیت‌ها به هنگام حوادث.
- 4- هماهنگی فعالیتهای جمعیت‌های ملی در امور بین‌المللی و آموزش.
- 5- همکاری با کمیته بین‌المللی صلیب سرخ در ترویج و توسعه قوانین بشر دوستانه بین‌المللی.
- 6- سازماندهی، هماهنگی و رهبری اقدامات بین‌المللی، مطابق با اصول و قوانین مصوب کنفرانس بین‌المللی صلیب سرخ.
- 7- تشویق و هماهنگی و تبادل نظر بین جمعیت‌های ملی برای آموزش آرمانهای بشر دوستانه به جوانان و توسعه روابط دوستانه بین جوانان تمامی کشورها.
- 8- امدادسانی به قربانیان درگیریهای نظامی در محدوده وظایف توافق شده اتحادیه.
- 9- اجرای وظایفی که کنفرانس بین‌المللی صلیب سرخ بر عهده این سازمان گذاشته شده است.

تشکیلات اتحادیه جمعیت‌های صلیب سرخ

امروزه 144 جمعیت ملی عضو اتحادیه در تصمیمات آن شریکند.
اتحادیه دارای :

1. مجمع عمومی
2. شورای اجرایی و
3. کمیسیونهای اساسی و مشورتی،
4. دبیرخانه و
5. واحدهای دیگر است.

کمیسیون ها و مجامع

1- مجمع عمومی : عالی ترین مرجع تصمیم گیری است که پارلمان جمعیت های ملی را تشکیل می دهد.

2- شورای اجرایی : متشکل از رئیس، 8 نایب رئیس و 16 جمعیت عضو اتحادیه است، که همگی را مجمع عمومی انتخاب می کند.

رئیس جمعیت صلیب سرخ سوئیس به دلیل استقرار مرکز اتحادیه در سوئیس به طور دائم نایب رئیس اتحادیه و عضو شورای اجرایی است.

*اتحادیه دارای دو کمیسیون اساسی و چهار کمیسیون مشورتی است

کمیسیون ها

- 1- کمیسیون دائمی
- 2- کمیسیون مالی
- 3- مجمع عمومی
- 4- 4 کمیسیون مشورتی را، هر کدام متشکل از حداکثر 33 جمعیت عضو،

این کمیسیون ها عبارتند از :

- کمیسیون بهداشت و خدمات به جامعه
- کمیسیون توسعه
- کمیسیون امداد سوانح
- کمیسیون جوانان

منابع درآمد اتحادیه

- 1- حق عضویت سالیانه :
که جمعیت‌های ملی صلیب سرخ و هلال احمر آن را پرداخت می‌کند. این منبع 80 درصد بودجه معمولی سالانه را تأمین می‌کند.
- 2- سود حاصل از سرمایه‌گذاری و بهره‌های بانکی

علايم مشخص کننده

علامت صليب سرخ و هلال احمر روى زمينه سفيد
روى پرچمها و بازوبندها و
همه گونه لوازم نقش خواهد شد.
كاركنان، علاوه بر پالاكت هويت،
بايد داراى كارت هويت مخصوص باشند كه حاوى علامت مشخص كننده است .

3- جمعیت‌های ملی (صلیب سرخ)

- 1-3 حمایت از آسیب دیدگان نظامی و غیر نظامی بدون تبعیض در زمان درگیریها
- 2-3 آمادگی و تنظیم عملیات امدادی
- 3-3 تلاش در بهبود بهداشت و ارایه کمکهای اولیه
- 4-3 خدمات و مددکاری اجتماعی
- 5-3 برنامه جوانان
- 6-3 روابط عمومی و بین المللی
- 7-3 نشر اصول صلیب سرخ و مفاهیم انسانی و ترویج تفاهم و دوستی و احترام متقابل و صلح پایدار در بین مردم و میان همه ملتها
- 8-3 آموزش در تمام زمینه های فوق

کنفرانس بین المللی صلیب سرخ

این کنفرانس بالاترین مقام تصمیم گیری در امور مربوط به صلیب سرخ است و معمولاً هر 4 سال یک بار تشکیل جلسه می دهد. کنفرانس متشکل از اعضای زیر است

- 1- اتحادیه جمعیت‌های صلیب سرخ (دارای یک رأی)
- 2- کمیته بین المللی صلیب سرخ (دارای یک رأی)
- 3- جمعیت‌های ملی هلال احمر و صلیب سرخ (هر جمعیتی دارای یک رأی)
- 4- دولت‌های امضا کننده قراردادهای چهارگانه ژنو(هر دولت دارای یک رأی)

خلاصه تاریخچه جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران

- جمعیت شیر و خورشید سرخ ایران در سال 1302 هجری شمسی تأسیس و از اطراف دولت ایران به رسمیت شناخته شد.
- در سال 1359 ، نام جمعیت به « هلال احمر جمهوری اسلامی ایران » تغییر یافت.

شرایط انتخاب مربی هلال احمر

- 1- معرفی کتبی فرد داوطلب توسط مدیر آموزشگاه به سازمان جوانان هلال احمر اداره آموزش و پرورش محل.
- 2- گذراندن دوره مربیگری و دریافت گواهی نامه.
- 3- صدور ابلاغ مربیگری از طرف سازمان. هر مربی باید هر سه ماه یک بار فعالیتهای خود را به هلال احمر اداره محل خود اعلام کند.

اساس کار گروهها و شرایط عضویت دانش آموزان در گروههای هلال احمر

اساس کار فعالیت گروههای هلال احمر در مدارس به صورت واحد است که هر واحد 36 نفر عضو دارد که سرپرستی آن به عهده یک مربی است. برای تقسیم کار بین اعضای واحد و برای رسیدن به هدف مورد نظر، هر واحد به 4 گروه 9 نفری به نامهای زیر تقسیم می شود :

- 1- گروه بهداشت
- 2- گروه خدمت
- 3- گروه دوستی
- 4- گروه تعاون

شرایط عضویت دانش آموزان در گروه‌های هلال احمر مدارس

- 1- داشتن حداقل 9 سال سن
- 2- اعتقاد به نظام جمهوری اسلامی ایران و متدین به دین اسلام یا یکی از ادیان رسمی کشور
- 3- موافقت و تأیید مربی هلال احمر و مدیر آموزشگاه مبنی بر صلاحیت فرد در گروه
- 4- پرداخت حق عضویت به سازمان
- 5- رضایت نامه کتبی از سرپرست خانواده خود

عنوانهای عضویت در مدارس

- 1- نوجوانان : سن 9 تا 12 سال
- 2- جوانان : سن 12 تا 15 سال
- 3- مددکاران : سن 15 تا 18 سال

اعضای مذکور پس از ثبت نام عضو موقت اند و در صورت گذراندن دوره های آموزشی مربوط و همکاری مستمر عضو رسمی شناخته می شوند .

شرح وظایف مربیان جوانان هلال احمر در آموزشگاهها

- 1- ثبت نام از دانش آموزان داوطلب، تعیین گروه خون، صدور کارت شناسایی برای اعضا
- 2- تشکیل فروشگاه تعاونی آموزشگاه
- 3- آموزش و توجیه وظایف و هدفهای جمعیت هلال احمر و سازمان جوانان به اعضا
- 4- آموزش مسائل بهداشتی فردی و اجتماعی و اصول کمکهای اولیه آتش نشانی و وسایل ایمنی
- 5- تشویق اعضا به شرکت فعال در برگزاری هفته های مخصوص سازمان جوانان مانند :
  - هفته دوستی، از 18 اردیبهشت لغایت 24 اردیبهشت
  - هفته خدمت، از 18 بهمن لغایت 24 بهمن
  - هفته بهداشت، از 23 آذر لغایت 29 آذر
  - هفته درختکاری، از 15 اسفند لغایت 21 اسفند

ادامه ..... شرح وظایف مربیان جوانان هلال احمر در آموزشگاهها

- 6- انتشار روزنامه دیواری و نشریات آموزشی مصور
- 7- دعوت از مقامات مذهبی و علمی برای اجرای سخنرانی
- 8- پیش بینی برنامه های زیارتی و بازدید از مراکز صنعتی
- 9- تشویق اعضا به مشارکت و اهدای خون
- 10- تشکیل مرکز خدمات کمکهای اولیه
- 11- تهیه وسایل اردویی برای گروه سازمان جوانان
- 12- عیادت و دلجویی از مجروحان جنگ
- 13- شناسایی و کمک به افراد ناتوان و بی سرپرست و دانش آموزان مستمند
- 14- شناسایی دانش آموزان و افراد بیمار به کمک اعضا و معرفی آنان به مراکز درمانی

* برخی وظایف مسئولان امور هماهنگی شهرستانها - مناطق و نواحی

- 1- صدور بخشنامه، به منظور انتخاب مربیان و صدور ابلاغ آنها
- 2- نظارت بر کار مربیان و کمیته های تشکیل شده در آموزشگاهها
- 3- نظارت دقیق بر درآمدها و هزینه های سازمان در مدارس
- 4- همکاری با مدارس در پیگیری بیماریابی و معالجه آنها در مراکز درمانی
- 5- نظارت بر کار مربیان آموزشگاهها و ارزشیابی آنها
- 6- تشویق مربیانی که فعالیتهای ابتکاری انجام داده اند
- 7- ثبت درآمدهای سازمانی و ضبط مدارک موجود
- 8- صرف هزینه های سازمانی طبق دستورالعملهای ارسالی
- 9- تهیه زمین مناسب برای احداث اردوگاه آموزشی با همکاری مسئولان منطقه مربوط
- 10- انجام سایر امور ارجاعی مربوط، در صورت لزوم

تشکیل نمایشگاه‌های بین‌المللی کودکان

هدف از تشکیل این نمایشگاه‌ها،

1. تشویق درک و تفاهم متقابل میان فرهنگ‌های متفاوت
2. و بالابردن دوستی و حسن نیت بین‌المللی
3. و پرورش استعداد و خلاقیت نوجوانان
4. و نمایان ساختن نقش هنر در زندگی آنان از طریق مبادله کارهای هنری است.

اداره امور جوانان جمعیت

در اجرای بند 7 ماده 3 اساسنامه جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران،
مصوب 8/2/1367 مجلس شورای اسلامی برای « اداره امور جوانان جمعیت »
با همکاری وزارت آموزش و پرورش و جمعیت هلال احمر، سازمان جوانان هلال احمر
: با اهداف و وظایف مشخص به فعالیت خواهد پرداخت

فصل اول- اهداف و وظایف

- * ماده 1- اهداف- برای تحقق اهداف زیر سازمان جوانان فعالیت می کند:**
- الف) تربیت و آموزش جوانان به منظور آماده ساختن آنان در انجام خدمات امدادی و عام المنفعه
  - ب) ایجاد حسن تعاون، دوستی و نیکوکاری بین جوانان
  - ج) توسعه مشارکت جوانان در تصمیم گیریها و فعالیتهای مربوط به آنها
  - د) کمک به سلامت جامعه و دفاع از ارزشهای اسلامی و انسانی
  - ه) کوشش برای برقراری دوستی و تفاهم بین المللی

ادامه ..... فصل اول- اهداف و وظایف

*ماده 2- وظایف- برای حصول به اهداف فوق، سازمان وظایف زیر را به عهده خواهد داشت:

- الف) عضوگیری از بین جوانان داوطلب
- ب) برنامه ریزی برای آموزش جوانان از طریق گروهها، به ویژه در زمینه کمکهای اولیه و امداد
- ج) ایجاد توسعه فضاهای مناسب برای فعالیتهای اعضای سازمان مانند خانه، باشگاه و اردوگاه
- د) تشکیل بخش پژوهشی و تحقیقات مسائل تربیتی
- ه) تشکیل بخش آموزش مربیان به منظور جلب افراد علاقه مند به امر مربی گری و آموزش آنان تا مراحل تکمیلی
- و) تشکیل شوراهای مرکزی، استانی و مناطق به منظور نظارت و هدایت فعالیتهای واحدها
- ز) همکاری با وزارت آموزش و پرورش برای ارتقا سطح بهداشت در آموزشگاهها
- ح) کوشش برای شناساندن و معرفی فعالیتهای جمعیت هلال احمر و اعضای سازمان به جامعه
- ط) کوشش برای ارتباط با جوانان جمعیت های هلال احمر و صلیب سرخ کشورهای مختلف و دیگر سازمانهای بین المللی مربوط

فصل دوم – ارکان و تشکیلات

*ماده 3

برای نظارت عالیه، هدایت و هماهنگی امور سازمان شورایی به ریاست وزیر آموزش و پرورش و عضویت رئیس جمعیت، معاون پرورشی وزارت آموزش و پرورش، خزانه دار کل جمعیت، دبیر کل جمعیت، قائم مقام وزیر آموزش و پرورش (رئیس سازمان) و معاون اداری مالی جمعیت تشکیل می شود.

*ماده 4

شورای سازمان حداقل 4 نوبت در سال تشکیل جلسه می دهند و امور سازمان را بررسی می کند و پیشنهادات سرپرست سازمان در زمینه های اجرایی، مالی، اداری، تشکیلاتی و تعلیماتی و آموزشی را بررسی و تصویب می کند .

ادامه .....

*ماده 5

برای سرپرستی سازمان وزیر آموزش و پرورش یکی از مقامات وزارت را به عنوان قائم مقام خود در سازمان منصوب می کند .

*ماده 6

قائم مقام وزیر آموزش و پرورش و سرپرست سازمان در قبال شورای سازمان مسئولیت داشته، مجری مصوبات شورا خواهد بود.

*ماده 7

در استانها شورایی به ریاست مدیر کل آموزش و پرورش استان و عضویت مدیر عامل جمعیت، معاون پرورشی، خزانه دار جمعیت، مسئول سازمان و معاون اداری و مالی جمعیت تشکیل می شود. تبصره : در صورت مساوی بودن آراء، رای مدیر کل تعیین کننده خواهد بود .

ادامه .....

ماده 8

نصب و عزل مسئولین استانیها به پیشنهاد معاونت پرورشی استان و تایید شورای استان با تصویب و حکم قائم مقام وزیر در سازمان خواهد بود.

*ماده 9

در شهرستانها و مناطق، رئیس آموزش و پرورش ریاست سازمان را بر عهده خواهد داشت که برای اداره امور سازمان فردی را به عنوان مسئول منصوب می کند.

*ماده 10

برای اداره امور سازمان، وزارت آموزش و پرورش و جمعیت هلال احمر افراد مورد نیاز را به سازمان مأمور و تسهیلات لازم برای اجرای برنامه های سازمان در آموزشگاهها و مراکز سازمان را فراهم می کند.

*ماده 11

با رعایت اصل داوطلبانه بودن خدمت در سازمان، تشکیلات اداری سازمان تهیه و به تصویب شورای سازمان خواهد رسید .

فصل سوم- بودجه و امور مالی

*ماده 12

بودجه سالانه سازمان از محل‌های زیر تأمین می‌شود:

- الف) کمک‌های جمعیت هلال احمر
- ب) حق عضویت اعضا
- ج) درآمد حاصل از فعالیتهای سازمان
- د) اعانات و هدایای افراد خیر و موسسات خیریه و سازمانها و نهادها
- ه) کمک‌های دولت از محل ردیفهای خاص لوایح بودجه

تبصره : کلیه وجوه دریافتی، در حسابی به نام سازمان که در یکی از بانکها گشایش می‌یابد جمع‌آوری و طبق آیین‌نامه‌های مربوطه هزینه می‌شود.

ادامه ...

ماده 13

کلیه اسناد، قبوض، چکها و انعقاد قراردادهای مالی با امضا قائم مقام وزیر در سازمان، معاون مالی و اداری سازمان و نماینده مالی جمعیت در سازمان معتبر خواهد بود.

*ماده 14

آیین نامه های مربوط به دریافت حق عضویتها، پرداخت حق الزحمه مربیان و استادکاران، هزینه امور جاری، تعلیماتی و اردویی و سایر موارد را، برحسب مورد، سازمان تهیه و پس از تصویب شورای سازمان برای اجرا به استانها و شهرستانها ابلاغ خواهد کرد.

فصل چهارم – عضویت

***ماده 15**

عضویت در سازمان داوطلبانه است و کلیه جوانان بین 12 تا 22 سالگی می توانند، با احراز شرایط، به عضویت سازمان درآیند.

***ماده 16**

آیین نامه مربوط به شرایط عضویت داوطلبان و چگونگی انتخاب مربیان و تشکیل گروهها و نامگذاری آنها .

این آیین نامه در 16 ماده و سه تبصره در تاریخ 25/10/1367 به تصویب رسید .

کمکهای اولیه

یکی از فعالیتها و وظایف امدادگران هلال احمر به هنگام وقوع سوانح کمکهای اولیه است

کمکهای اولیه عبارت است از اقداماتی فوری که، بلافاصله بعد از بروز حادثه ، صورت می گیرد و سبب کاهش چشمگیر مرگ و میر می شود.

هدفهای کمکهای اولیه

- 1- نجات و زنده نگه داشتن شخص مصدوم یا بیمار
- 2- جلوگیری از شدت یافتن عارضه
- 3- کمک به بهبود حال بیمار تا رسیدن یا انتقال او به مراکز درمانی هر نهادی

جعبه کمک‌های اولیه

آموزشگاهها باید مجهز به جعبه کمک‌های اولیه باشند،
محتوی جعبه کمک‌های اولیه به شرح زیر است :

- 1- قیچی، 1 عدد
- 2- پنس ساده، 1 عدد
- 3- باند، به عرض 10 و 5 سانتی متر 10 عدد
- 4- گاز استریل، به ابعاد مختلف، 15 عدد
- 5- پنبه هیدروفیل 1 بسته
- 6- نوار چسب یک حلقه
- 7- باند سه گوش بزرگ 3 عدد
- 8- لیوان و قاشق چایخوری 1 عدد
- 9- قاشقک (آبس لانگ) 1 عدد
- 10- صابون و حوله 1 عدد
- 11- تخته شکسته بندی برای دست و پا و ستون فقرات 1 عدد
- 12- محلول های ضد عفونی کننده زخم و چند عدد قرص مسکن و پماد سوختگی
- 13- جوش شیرین
- 14- میزان الحرارة طبی 1 عدد
- 15- الکل سفید 1 بطری کوچک

صفات کمک دهنده

- 1- سرعت عمل داشته باشد.
- 2- در هر حادثه خونسردی خود را حفظ کند و با آرامش دست به کار شود
- 3- به روحیه بیمار توجه کند
- 4- در کارش وارد و با اصول کمکهای اولیه آشنا باشد و بداند که در هر حادثه به چه نحو باید عمل کند
- 5- ابتکار عمل داشته باشد

وظایف کمک دهنده

- 1- وظایف کمک دهنده در سطح کمکهای نخستین است و نباید از حد معینی تجاوز کند
- 2- کمک دهنده به هیچ وجه نباید در امور پزشکی و درمانی که صلاحیت آن را ندارد، دخالت کند

وظایف کمک دهنده به دو دسته اصلی و فرعی تقسیم می شود

وظایف کمک دهنده به دو دسته اصلی و فرعی تقسیم می شود

الف) وظایف اصلی کمک دهنده:

- کمک دهنده در هر حادثه باید نوع عارضه را تشخیص دهد تا بتواند، از روی اصول صحیح، کمکهای خود را شروع کند.
- 1- دور کردن شخص مجروح یا مصدوم از محیط خطر در صورت لزوم
  - 2- بازرسی راههای تنفسی
  - 3- جلوگیری از خونریزی
  - 4- بررسی علایم مسمومیت و اقدام به نجات مسموم
  - 5- شکستگیها و انجام کمکهای اولیه لازم

وظایف کمک دهنده به دو دسته اصلی و فرعی تقسیم می شود

ب) وظایف فرعی کمک دهنده:

نوشتن مختصری از چگونگی حادثه و حالات بیمار و علایم حیاتی و نیز گزارش اقدامات انجام شده برای پزشک یا مراکز درمانی یا اورژانس است.

مجروحان را معمولاً به پشت می خوابانند، ولی در مواقعی که مجروح یا بیمار حال تهوع دارد و استفراغ می کند یا بیهوش است او را به حالت ایمنی دراز کش و به پهلو می خوابانند.

چند نمونه از انواع بیماری و حوادثی که احتیاج به کمکهای فوری دارد شکستگیها و ضربه ها

*شکستگیها و ضربه ها

- شکستگیها (ران و بازو ، سر، ستون فقرات و گردن)
- شکستگی بازو، ساعد، ساق پا و ران
- 1- بیمار را گرم و ساکت نگه دارید
- 2- سعی نکنید که دست و پا را صاف کنید
- 3- بیمار را حرکت ندهید، مگر وقتی که عضو شکسته کاملاً بسته و بی حرکت است
- 4- در صورت شوک ، کمکهای اولیه مربوط به شوک را شروع کنید
- 5- دکتر را فوراً خبر کنید و وسایل حرکت بیمار را به بیمارستان آماده کنید
- 6- مجاری تنفسی بیمار را باز کنید
- 7- نبض بیمار را مرتب معاینه کنید

چند نمونه از انواع بیماری و حوادثی که احتیاج به کمکهای فوری دارد: شوک

علائم شوک عبارتند از: رنگ پریدگی، عرق سرد پیشانی، سرگیجه، دستهای سرد و مرطوب، تهوع، ضعف عمومی، نبض تند، گشاد شدن مردمک چشمها، پایین آمدن مرتب فشارخون.

با مشاهده این علائم باید کارهای زیر را برای بیمار انجام دهید:

- 1- مجاری تنفسی بیمار را باز کنید.
- 2- شکستگی را باید ثابت نگه داشت.
- 3- در صورتی که بیمار شکستگی نداشته باشد، او را روی شکم روی زمین بخوابانید و سر او را به یک طرف کج کنید و یک زانوی او را تا کنید و روی زانوی دیگر بگذارید و در صورت وجود شکستگی بیمار را به حالت افقی بخوابانید.
- 4- بیمار را با پتو گرم نگه دارید.
- 5- در صورت بروز خونریزی، از آن جلوگیری کنید.
- 6- در صورتی که بیمار آب می خواهد، می توانید به او آب بدهید، مگر موقعی که بیمار بیهوش است و یا از ناحیه شکم صدمه دیده است و یا حالت تهوع داشته و یا به عمل جراحی نیاز داشته باشد.
- 7- فوراً پزشک را خبر کنید.

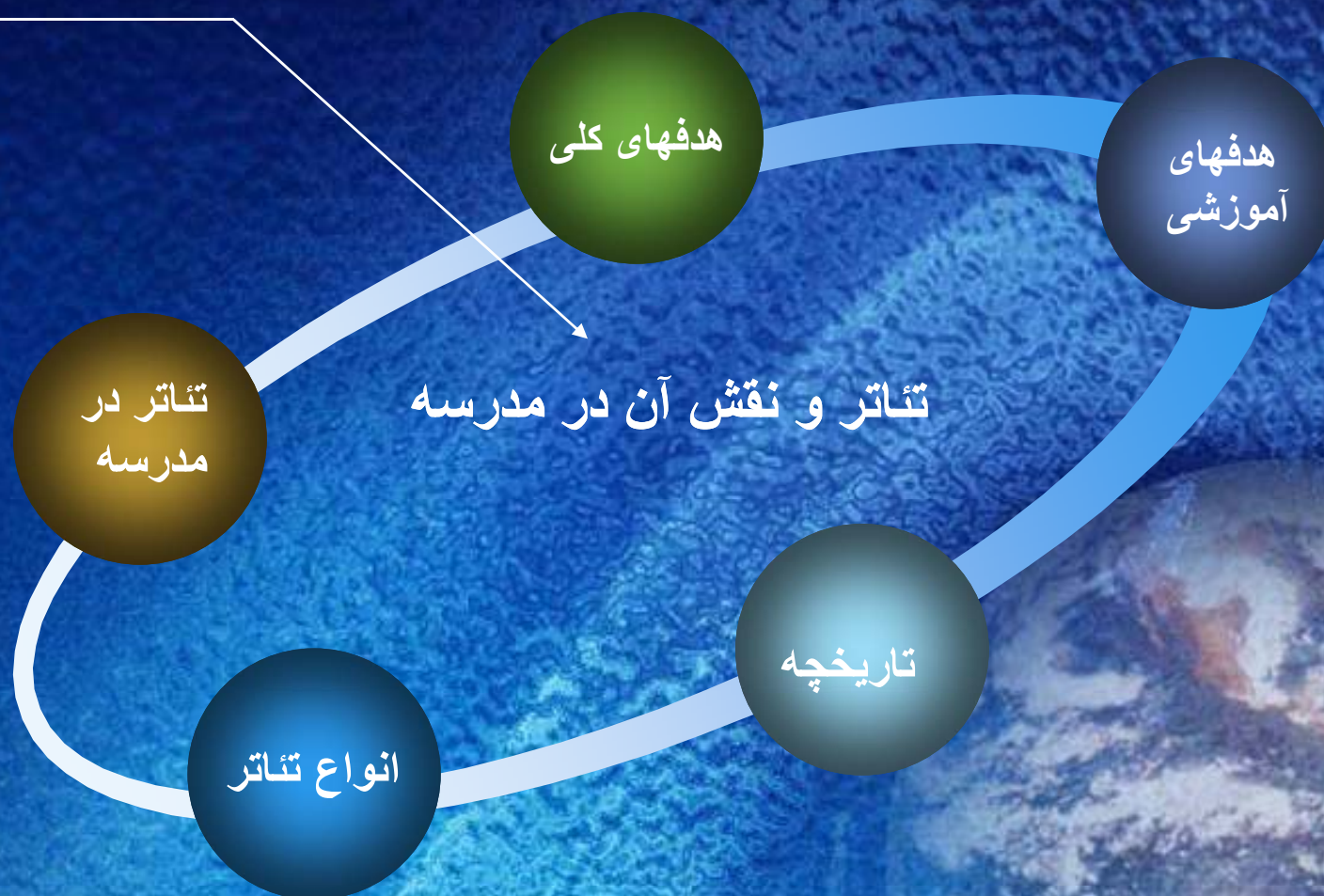

چند نمونه از انواع بیماری و حوادثی که احتیاج به کمکهای فوری دارد:
خون دماغ

خون دماغ

- کمکهایی که در موقع بروز بیماری خون دماغ باید انجام داد عبارتند از:
- 1- بیمار را بنشانید. سر او را راست نگه دارید و به او بگویید از دهان نفس بکشد.
  - 2- کلیه لباسهای تنگ او را آزاد کنید.
  - 3- مدت چند دقیقه از خارج بینی آن طرف که خون می آید با انگشت شصت فشار وارد کنید.
  - 4- روی پیشانی و گونه بیمار یخ یا کمپرس آب سرد بگذارید .

فصل نهم

تئاتر و نقش آن در مدرسه

با تاریخچه پیدایش تئاتر در جهان و عوامل تأثیر گذار در تئاتر و همچنین تئاتر آموزشگاهی و آثار تربیتی آن آشنا می شود .

اهم هدفهای آموزشی

- تاریخچه پیدایش تئاتر را بیان کند.
- موضوعات تئاتر یونان را نام ببرد و آنها را توضیح دهد.
- انواع نمایشگاههای ایرانی را نام ببرد و درباره هر یک توضیح دهد.
- اجزای یک داستان را شرح دهد.
- خصوصیات بازیگر خوب را شرح دهد.
- عوامل انتخاب نقش بازیگران جدید را توضیح دهد.
- عوامل صحنه ای و نقش هر یک از آنها را شرح دهد.
- عوامل دست اندر کار تئاتر و وظیفه هر یک را توضیح دهد.
- عوامل هنری تئاتر را نام ببرد و هر یک را توضیح دهد.
- مراحل اجرای نمایش را شرح دهد.
- آثار اجتماعی تئاتر آموزشگاهی را شرح دهد.
-

تاریخچه تئاتر

هنر نمایشی آمیخته ای از جوهره چند هنر پاک و زیباست که رسالتی بس بزرگ به عهده دارد. بدون تردید، می توان گفت که تکامل فرهنگ بشر رابطه مستقیمی با نوسانات تکاملی هنر نمایشی او داشت .

تئاتر جهان یونان و تئاتر

تئاتر در یونان، از نخستین جشنهایی که به افتخار دیونیسوس،
خدای یونانی، برگزار می شد به وجود آمد.

*آمفی تئاتر (تماشاخانه) یونان

*موضوعات تئاتر یونان

- 1- تراژدی: نمایشی با محتوای غمناک و حزن آور است.
- 2- نمایشنامه های هزل آمیز:
- 3- کمدی (کمیک)

*نویسندگان بزرگ یونان

- 1- آشیل :
- 2- سوفوکل:
- 3- اوری پید:

تأثر روم

برای اجرای نمایش از بردگان یونانی اسیر در روم استفاده می کردند. رومیان چارچوب نمایشهای خود را از یونانیان گرفتند و اندکی به آن افزودند. معروفترین نویسندگان تراژدی روم دو نفر به نامهای ترانس و پلوتوس بودند.

*مسابقات گلادیاتوری

چون رومیان به نمایشهای خونین مانند نبرد انسان با انسان یا حیوان وحشی علاقه مند بودند اقدام به تربیت گلادیاتورها کردند و به کمک این پهلوانان پر قدرت نمایشهای هیجان انگیز خونین اجرا می کردند.

*کلیسا و تأثر بعد از رومیها

در قرن دهم میلادی، کلیسا برای رونق دادن به اهداف خود نمایشهای ساده ای با شرکت کشیشها، اسقفها، و کاردینالهای کلیسا ترتیبی داد که در محوطه بیرون کلیسا اجرا می شد.

*نمایش در قرون وسطی

در اروپا، از قرن یازدهم، اتحادیه های صنفی به وجود آمد و این اتحادیه ها، نمایشهای سحرانگیز و مذهبی اجرا می کردند و، به پیروی از سنت یونانیان، فقط مردان در نمایش می کردند.

رنسانس (تجدید حیات اروپا)

ایتالیا و تناتر: دوران رنسانس یا تجدید حیات اروپا، هنر در ایتالیا اهمیت خاصی پیدا کرد. در همین هنگام، هنرمندان نقاش ایتالیایی قاعده پرسپکتیو را در نقاشی کشف کردند. کم‌دی دوره الیزابت: شروع نمایش‌های کم‌دی و مسخره و خنده آور در انگلستان بود که با هنرمندان و نویسندگان بزرگی چون ویلیام شکسپیر، کریستوفر مارلو و بن جانسون پدیدار شدند.

*تغییرات قرن نوزدهم

در قرن نوزدهم دو تغییر اساسی در تناتر به وجود آمد: یکی برقراری «لژهای» نشیمن به صورتی که تماشاچی صحنه را مانند یک اتاق سه دیواری می‌دید. دوم به کار بردن چراغ‌های گازسوز در صحنه به جای چراغ‌های نفتی و شمع و کم از کم لایت استفاده شد.

نمایشهای ایرانی

- 1- نقالی: نقال یعنی نقل کننده یا بازگو کننده حادثه یا عملی که قبلا انجام گرفته یا بصورت داستان تعریف شده است.
- 2- پرده داری و روضه خوانی: پرده داری توام با روضه خوانی، مانند نقالی، صحبت‌های در قالب حرکات نمایشی ارائه می دهد.
- 3- نمایش عروسکی (خیمه شب بازی): عروسک‌های مختلفی مناسب با متن داستان مورد نظر ساخته می شوند .
- 4- سایه بازی (سایه پردازی): نوری را به شیئی می تاباند و تصویر آن شیء به روی پرده می افتاد .
- 5- تعزیه: تعزیه که از کلمه عزا گرفته شده ابتدا محتوای مذهبی داشت.
- 6- تخته حوضی یا روحوضی (سیاه بازی):

هنر نمایشی تئاتر و دیگر هنرهای مکمل آن

- 1- ادبیات : متن نمایشنامه را پیس می نامند.
- 2- نقاشی و دکور: بسیاری از نمایشنامه ها، برای نمایاندن چهرهٔ پیام خود، احتیاج به فضا سازی دارند.
- 3- موسیقی: موسیقی متن نمایش را یک یا چند موسیقیدان تنظیم می کنند.
- 4- هنر پلاستیک : مهمترین هنری که یک نمایش را به کمال می رساند، هنرنمایی بازیگران در قالب و فرمهای مخصوصی است که آن را هنر پلاستیک می نامند.
- 5- دوزندگی و خیاطی : برای تهیه لباسهای نمایش به خیاطی هنرمند نیاز است

خلاصه ای از اجزای یک داستان *تعریف داستان کوتاه

- 1- مقدمه :
- 2- گره (ابهام):
- 3- اوج :
- 4- توصیفات (زمانی و مکانی) :
- 5- شخصیت پردازی:
- 6- فرود :
- 7- نتیجه :
- 8- پایان داستان :

اصطلاحات هنر نمایشی تئاتر

آکسون (فشار): گذاشتن خط تیره زیر کلمه ای که در جمله بخواهیم با فشار صوت زیادتری آن را ادا کنیم.
آوان سن : قسمت ابتدایی یا جلو سن نمایش است که پیش از پرده اصلی واقع شده است.
آکتور: بازیگر مرد
آکتوریس: بازیگر یا هنرپیشه زن
مونولوگ: (تک گویی) هنگامی که بازیگر جمله ای را به تنهایی می گوید.
دیالوگ : رد و بدل شدن جملات بین دو یا چند بازیگر.
آرت : هنر
رژیسور : کارگردان

اصطلاحات هنر نمایشی تئاتر

متورانسن: کارگردان (تلفظ فرانسوی)
میزان سن: تنظیم حرکات بازیگران در محدوده سن نمایش (ترکیب و تعادل سن)
اسلوموشن: حرکت آهسته
سن: محدوده ای که بازیگران، حرکات و بازی نمایشی خود را روی آن اجرا می کنند.
دکور: ابزار و وسایلی است برای نشان دادن مکان، زمان و زمینه در نمایش.
لت: قطعه های کوچکتر دکور رالت یا پائل می گویند.
آنتراکت: استراحت میان دو پرده نمایش برای تماشاچی.
سمپات (آنتی پاتیک): رفتارهای شخصیتهای منفی نمایش، که تفرزا و خشم انگیز است.

اصطلاحات هنر نمایشی تئاتر

آفیش : آگهی تبلیغ نمایش
آسیستان : دستیار کارگردان (کمک کارگردان)
گرم (بزک) : کار نقاشی و آرایشی صورت، به منظور تغییر چهره متناسب با شخصیت نمایشی بازیگر.
گرمور : گرم کننده یا بزرگ کننده چهره بازیگر.
پیس : متن نمایشنامه.
ماسکه : پوشیده شدن بازیگری به کمک بازیگر دیگر.
میمیک : نشان دادن حالت درونی و احساسات عاطفی و روانی بازیگر با حرکات و حالات صورت.
مانند حالت خندیدن یا شکل صورت، یا نشان دادن خشم، ترس، عشق، محبت، ...
با چین و چروک و حالات صورت.
فون (فن) : هم به پرده های جانبی سن می گویند و هم نوعی وسیله و لوازم گرم (پودر رنگی) است .

اصطلاحات هنر نمایشی تئاتر

آمفی تئاتر : مکان اجرای نمایش که سرپوشیده نیست و به شکل پلکانی است
سالن تئاتر : تالار یا سالن سقف دار و سرپوشیده ای است که سن و جای تماشاچیان در آن قرار دارد.
تئاتر : هم به معنی تماشاخانه است (سالن تئاتر) و هم به معنی نمایش.
تراژدی : نمایش حزن انگیز و غم آور که مرگ قهرمان به دست نیروهای شیطانی را نشان می دهد .
کمدی (کمیک) : به نمایشی گویند که محتوا و حرکات شاد و خنده زا دارد و مسائل اجتماعی را بیان می کند.
ریلکس : شل کردن و وانهادن بدن، شلی عضلات. تمرین پیش از حس گیری و در نقش خود فرو رفتن.
رفلکس : واکنش.
آنتراکت : استراحت میان دو پرده نمایش برای تماشاچی.
سمپات (آنتی پاتیک) : رفتارهای شخصیت‌های منفی نمایش، که تفرزا و خشم انگیز است .

* خصوصیات بازیگر خوب

- 1- قد بلند
- 2- سلامت زبان و بیان
- 3- صدای گرم و دلنشین
- 4- لهجه پایتخت
- 5- تمرکز حواس
- 6- یادآوری خاطره عواطف
- 7- توانایی شخصیت پذیری
- 8- یادگیری اعمال نمایش
- 9- یادگیری ژستها و حرکات بدن
- 10- ریتم، کلام، حرکت

* خصوصیات بازیگر خوب

11- حس گیری

12- ابتکار

13- شناخت: شناخت موضوع بسیار مهمی است که بازیگر باید در کلیه موارد داشته باشد.

شناخت نقش خود و دیگران مهمترین مسئله است. بازیگر باید اول نقش خود را و بعداً نقش دیگران را خوب بفهمد، خوب درک کند.

14- شیوه ها و روشهای اجرایی: بازیگر باید به کلیه عوامل مورد نیاز بازیگری تسلط داشته باشد، شیوه های اجرایی نمایش در دنیا را بداند، مثلاً شیوه کار بر تولت برشت یا شیوه های اجرایی نمایش ایران را خوب بداند.

15- شهامت و خودنباختگی: به طور کلی، بازیگر، اگر در نقش خود فرو رود، دلهره و ترس ندارد.

16- قدرت حافظه

17- آگاهی از فرهنگ خود و بیگانگان

18- منظم بودن و داشتن انضباط

19- مرتب رفتن به سر تمرین

20- پذیرا بودن نقش با رغبت کامل

تهیه و تنظیم:

دانشگاه پیام نور

*خصوصیات بازیگر خوب

- 21- شناخت نقش
- 22- تمرین مداوم
- 23- دیر در نقش فرورفته ماندن، زود بیرون آمدن : بازیگر باید از طریق حس گیری و تمرکز کاملاً در نقش خود فرو رود.
- 24- داشتن اخلاق خوب در جامعه
- 25- کورکورانه پذیرا شدن نقش : اگر کارگردان نقشی به شما داد که بازیگری آن نقش برای جامعه پیامهای منفی داشت، هرگز به صرف اینکه شما بازگردید نپذیرد.
- 26- انتقادپذیر بودن
- 27- ضبط حرکات بازیگرهای خوب
- 28- ورزش مداوم
- 29- خجول نبودن
- 30- تمامی نمایشنامه (پیس) را حفظ کردن

انتخاب نقش بازیگران جدید

- 1- قد و تناسب اندام
- 2- برآیند و کیفیت صدا
- 3- میمیک صورت
- 4- قدرت حافظه
- 5- سنجش استعداد نمایشی بازیگر
- 6- سنجش میزان اطلاعات نمایشی
- 7- شناخت و تحقیق درباره نکات فنی بازیگر جدید

عوامل نمایشی و شناخت

1- عوامل صحنه ای

الف) نویسنده

ب) کارگردان: سرپرست و فرماندار گروه نمایشی است.

ج) دستیار کارگردان

د) بازیگر

2- عوامل دست اندر کار

الف) منشی صحنه

ب) مدیر صحنه :

ج) مدیرتهیه : د) مدیر تبلیغات

3- عوامل فنی

صدا و افکت : 4- عوامل هنری

الف) دکور و دکوراتور

ب) گریم و گریمور

ج) لباس و طرح لباس

آغاز تا پایان یک نمایش

- 1- انتخاب نمایشنامه (پس) : کارگردان گروه، پس از مطالعه نمایشنامه های مختلف، یکی را که مناسب حال گروه است و نیاز جامعه به پیام آن بیشتر احساس می شود انتخاب می کند. سپس نمایشنامه را برای خود تحلیل محتوایی می کند.
- 2- پیشنهاد به گروه : نویسنده یا کارگردان یا یکی از اعضای گروه که به خواندن نمایشنامه مسلط است، آن را با صدای بلند و با احساس می خواند، در این مرحله همه حق اظهار نظر دارند و می توانند نوشته را نقد و بررسی و تحلیل کنند.
- 3- تقسیم نقش بر اساس آشنایی کارگردان
- 4- کار دور میز (دور میز خوانی) : پس از انتخاب نقش، به هر بازیگر و هر عامل نمایشی یک نسخه از نمایشنامه داده می شود و افراد گروه دور هم جمع می شوند و نقشهای خود را از روی نمایشنامه می خوانند.
- 5- تحلیل نقشها

عوامل نمایشی و شناخت

- 6- روخوانی با رعایت نکات فنی : بازیگر در این مرحله بدون حرکت روی سن، تیپ گفتاری شخصیت خود را بازی می کند و آهنگ صدا را برای داشتن بیان موفق، تمرین می کند.
- 7- برخوانی : بازیگر باید آنقدر نمایشنامه را خوانده باشد که آن را حفظ شود.
- 8- رفتن روی صحنه : این مرحله بسیار حساس است، و سرنوشت کلی بازیگران را رقم می زند، بازیگر باید بتواند خود را با حرکات پرسوناژ نمایشش تطبیق دهد، و اگر پرسوناژ را درک کرده باشد، مشکلی ندارد.
- 9- انتخاب عوامل نمایشی
- 10- تمرین عمومی : گروه منتقدان اعم از هنرمندان گوناگون، نویسنده و صاحب نظران، پس از تماشای اجرای تمرینی، کار را نقد و بررسی می کنند و نظرشان را درباره آن ابراز می دارند.
- 11- اجرای نخستین شب (نخستین اجر) : همین وقت است که عکاسان و روزنامه نگاران و مراکز مطبوعاتی و خبرپراکنی از کار گزارش تهیه می کنند و برای نقد و بررسی و درج در مطبوعات مشغول کار می شوند .

آثار تربیتی تئاتر آموزشگاهی

در تئاتر کلاسیک، همه عناصر بازی و تهیه و اجرا در خدمت دو چیزند، تماشاگران و خود هنر نمایش. تئاتر مدرسه ای، بیش از آنکه به صورت حرفه ای و فنی و مطابق فنون نمایشی اجرا شود، کاری است تربیتی در خدمت دو صنف: تماشاگران و بازیگران و تهیه کنندگان. تئاتر از دو جنبه خادمان علاقه مند و پرتلاش خود (دانش آموزان بازیگر و تهیه کننده) را تحت تأثیر قرار می دهد:

- 1- در جنبه اجتماع و ایجاد رشد اجتماعی
- 2- در جنبه فردی و رشد شخصیتی و روانی

آثار اجتماعی تئاتر

طبیعت کار تئاتر عبارت است از :

اعطای مسئولیتهای مختلف به یکایک افراد گروه ، این مسئولیتهای به مثابه ستونهایی از یک بنا هستند که سستی و بی توجهی نسبت به آنها و اجرای ضعیف آنها موجب سستی بنا می شود.
سازگاری و تقویت نقش اجتماعی دانش آموزان :

کار تئاتر آموزشگاهی از بهترین زمینه هایی است که می توان با اعطای نقشهای مختلف به افراد موجبات سازگاری شخصیتی و تقویت تعامل اجتماعی و احترام متقابل آنها را فراهم آورد.
تئاتر افراد را در ضمن کار به هم نزدیک می کند، توان و استعداد و گرایشهای هر کس به دیگری می شناساند و راه و رسم تعامل و همکاری با دیگران را می آموزد.

مسئولیت پذیری :

رهبری و مدیریت :

حب جمال :

تئاتر چگونه در رشد شخصیت فرد مؤثر است ؟

اثر بخشی تئاتر در بعضی از زمینه ها خود به خود و به علت ماهیت و ویژگیهای تئاتر انجام می گیرد. دانش آموز را مسئولیت پذیر می کند و در او سازگاری اجتماعی به وجود می آورد روحیه رهبری و مدیریت را در او تقویت می کند، به او شخصیت می دهد و... ولی در اینجا اثر گذاری تئاتر منوط به شرایط مذکور خواهد بود.

تأثیر چگونه در رشد شخصیت فرد مؤثر است ؟

تغییرات فکری و فرهنگی در راستای مکتب ایجاد نخواهد شد زیرا :

- 1- مربی به عنوان یک الگو و رهبر گروهی و هدایت گر جمعی، باید خود دعوی این عقاید را داشته باشد و در مواقع مختلف، به طور بارز به ایفای نقش هدایتی خود بپردازد.
- 2- متن نمایشنامه که در بر دارنده ارزشها و پیامهای دینی و اسلامی است.
- 3- نقشهای مثبت نمایش، خواه نا خواه، ویژگیهای خود را به بازیگر منتقل می سازد.
- 4- فضای اخلاقی و اعتقادی نمایش، به طور ضمنی به تربیت افرادی مطابق با همان ارزشها می پردازد.
- 5- توقعاتی که برنامه ریزان و تهیه کننده و تماشاگران و... از تأثیر دارند و عملکرد مخصوصی در محتوا و بازی و اجرا می انجامد. وقتی این توقعات مطابق شنون و ارزشهای دینی باشد، دانش آموزان دست اندر کار تأثیر هرچه بیشتر با آن موازین آشنا می شوند.

تقویت ویژگیهای مثبت افراد

دو دسته از صفات مثبت در افراد در تعامل گروهی ظاهر می شود و کاری که تئاتر در این زمینه انجام می دهد این است که :

1. اول امکان بروز و ظهور می دهد،
2. دوم تقویت می کند،
3. سوم صفات متضاد و مخالف (منفی) را تخفیف می دهد.

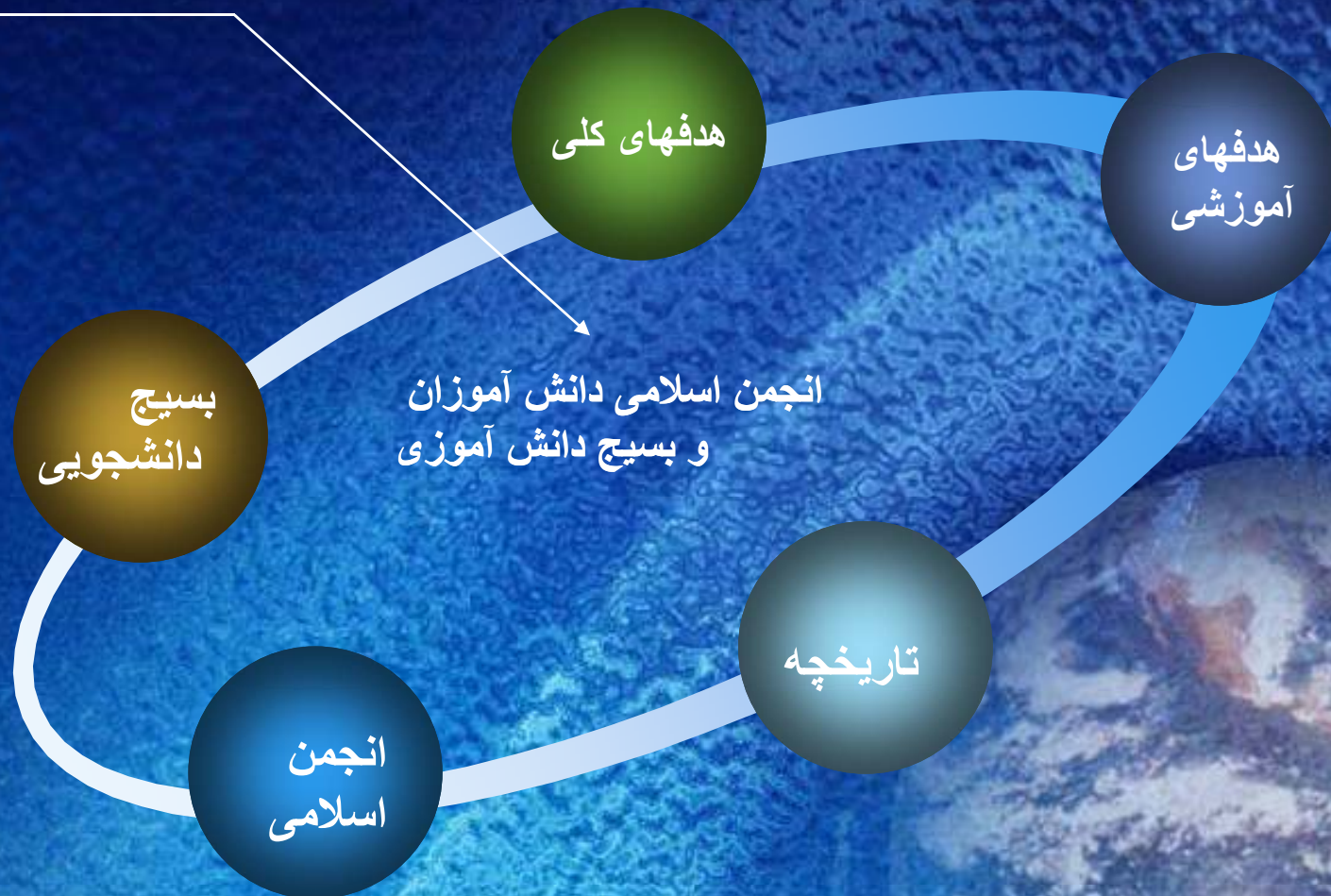
تحریک و تقویت ذهنی:

- 1- رشد استعداد جمله سازی و بیان : میان ذهن و بیان مراوده ای برقرار است که هر کدام دیگری را تقویت می کند.
  - 2- تقویت گنجینه لغات
  - 3- تقویت حافظه : بازیگر موظف است که پاره ای از قطعات، جملات، اشعار، شعارها، عبارات معین و... را حفظ کند این مسئله موجب تقویت حافظه او می شود.
- رشد استعدادهای فنی و هنری:

فصل دهم

انجمن اسلامی دانش آموزان

* انجمن اسلامی چیست ؟

انجمن اسلامی در 13 آبان 1358 « اتحادیه انجمنهای اسلامی دانش آموزان » را برای هدایت و تقویت انجمن اسلامی تأسیس کردند. اکنون این اتحادیه شامل 270 دفتر استان و شهرستان و 7000 انجمن اسلامی آموزشگاه است که 35000 عضو مرکزی و 300000 عضو ما را به همراه 500 نفر کادر در آن مشغول فعالیت هستند. اتحادیه در تعریف اساسنامه مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی « نهادی » است. غیر دولتی و دارای شخصیت حقوقی مستقل که تحت نظارت عالی مقام رهبری و نماینده منصوب از سوی ایشان فعالیت می کند.

برخی هدفهای انجمن اسلامی

- با شناخت تواناییها، زمینه های شکوفایی استعدادهای خود را فراهم کنند تا در آینده انسانهایی توانا و مفید باشند.
- برای انواع نیازهای معنوی و فکری خود پاسخ مناسب و درست بیابند و سطح آگاهیهای دینی، علمی و سیاسی خود را ارتقا دهند.
- نسبت به سایر کشورها و جامعه خود درک درست و واقعی پیدا کنند و به سرنوشت کشور خود بی اعتنا نباشند.
- فعالیتهای مختلف جمعی را تجربه کنند تا خود را به ویژگیها و شایستگیهای مختلف اجرایی و اخلاقی بیاریند و روحیه مسئولیت پذیری را در خود تقویت کنند.
- در امور مختلف مربوط به دانش آموزان و مدرسه و مسائل صنفی آگاهانه و فعالانه نقش داشته باشند.

چگونگی و نوع عضویت در انجمن اسلامی

عضو عادی : اعضای عادی دو گروه هستند:

- 1 - عضو عادی عمومی : که در برنامه های انجمن شرکت کرده و از آن بهره می برد.
  - 2- عضو عادی فعال : در مدیریت و اجرای برنامه های انجمن نقش مؤثر دارد.
- عضو مرکزی :** پنج عضو هئیت مرکزی انجمن اسلامی هر آموزشگاه است که اعضا آن را در مجمع عمومی انتخاب کرده اند.
- عضو پیوسته :** به افرادی که مایل به ادامه همکاری با انجمنهای اسلامی پس از فارغ التحصیل شدن باشند اطلاق می شوند.
- عضو افتخاری :** به کسانی که علاقه مند به آرمانهای انجمنهای اسلامی اند و در حد توان به آن کمک می کنند گفته می شود .

فعالیت‌های اتحادیه و انجمن‌های اسلامی

- 1- طرح انسجام :
- 2- طرح خیمه های معرفت :
- هیأت انصارالمهدی (عج):
- 3- اردو
- 4- برنامه های ورزشی
- 5- یادواره شهدای دانش آموز
- 6- نشستهای سیاسی
- 7- فعالیتهای فرهنگی و هنری
- 8- حضور در عرصه های اجتماعی
- 9- فعالیتهای علمی - درسی
- 10 - نشریه :

انتشار نشریه

در دو سطح انجام می شود :

- 1- تجربی: اعضای انجمن اسلامی آموزشگاه نشریاتی به صورت دیواری یا جمله ای در فاصله زمانی مشخص تهیه و تدوین می کنند.
- 2- نشریات متمرکز : دفتر مرکزی، با هدف اطلاع رسانی به هنگام، تأمین نیازهای فکری، انعکاس مطالبات دانش آموزی و صنفی و هدایت‌های تشکیلاتی منتشر می شود. از جمله نشریات به «آینده سازان»، «همکلاسی» و «امید آینده» می توان اشاره کرد.

تاریخچه و سوابق تشکیل سازمان بسیج دانش آموزی

مجلس شورای اسلامی، در سال 1375، ماده واحدی را به تصویب رساند که به موجب آن وزارت آموزش و پرورش موظف به حمایت و پشتیبانی و تقویت و گسترش بسیج دانش آموزی گردید. با تصویب این قانون، فعالیتها و برنامه های بسیج دانش آموزی از قوام و استحکام بیشتری برخوردار گشت، به گونه ای که در پایان سال تحصیلی 77-78 تعداد واحدهای مقاومت پویندگان و پیشگامان بسیج دانش آموزی به بیش از 22 هزار واحد در مدارس راهنمایی و متوسطه رسید و بیش از 5/2 میلیون نفر از دختران و پسران دانش آموز به عضویت بسیج دانش آموزی درآمدند.

برخی ویژگیهای سازمان بسیج دانش آموزی

- 1- بسیج دانش آموزی قاعده هرم ارتش بیست میلیونی و دارای قانون مصوب و سازمان تعریف شده است.
- 2- فرمانده های و اعضای شورای واحدهای مقاومت از بین دانش آموزان مؤمن و متعهد بسیجی عضو واحد مقاومت انتخاب خواهد شد.
- 3- کلیه فعالیتهای متناسب با اوقات فراغت دانش آموزان در مدارس (واحدهای مقاومت) و در محل سکونت از طریق پایگاههای مقاومت بسیج جوانان انجام می گیرد.
- 4- شعار پویندگان و پیشگامان؛ ایمان، قلم، شجاعت است که نمایانگر آرمان ایمانی، الهی بسیج دانش آموزی با درایت، آگاهی، شجاعت و استکبار ستیزی است.

برخی وظایف

- 1- تمرین صف جمع و نظم گروهی با هماهنگی و مشارکت مسئول آموزش واحد مقاومت
- 2- سازمان پذیری و تمرین ارتباطات گروهی
- 3- شرکت در مراسم، گروهها و دیگر فعالیتهای پیش بینی شده
- 4- شرکت در برنامه کانونها، اردوها و فعالیتهای عمومی بسیج
- 5- شرکت در مسابقات، جشنواره ها و المپیادهای علمی
- 6- پشتیبانی از فعالیتهای واحد مقاومت مدرسه و کمک به آنها
- 7- برگزاری جلسات سازمانی و اختصاصی برای اعضای دسته

دسته های مقاومت بسیج دانش آموزی

دسته های مقاومت بسیج دانش آموزی عبارتند از:

- 1- دسته های مقاومت رزمی، فرهنگی
  - 2- دسته های مقاومت رزمی، علمی
  - 3- دسته های مقاومت رزمی، امدادی
  - 4- دسته های مقاومت رزمی، سازندگی
- *برخی وظایف دسته های رزمی، فرهنگی
- 1- فعالیت رد اجرای مراسم داخلی مدرسه
  - 2- تهیه و توزیع اقلام فرهنگی بین اعضا، طبق ضوابط
  - 3- انجام دادن تبلیغات واحد مقاومت در مدرسه
  - 4- کمک به توسعه کتابخانه مدرسه در حد مقدرات و ترویج فرهنگ کتابخوانی و مطالعه
  - 5- اجرای فعالیتهای قرآنی
  - 6- شرکت در کلاسهای آموزشی فعالیتهای فرهنگی و هنری و ...

برخی وظایف دسته های رزمی، علمی

- 1- برنامه ریزی و پیگیری فعالیتهای علمی برای اعضا
- 2- توزیع اقلام مربوط به آموزشهای غیر حضوری
- 3- جذب دانش آموزان ممتاز و سازماندهی در هسته های علمی
- 4- تهیه مقاله های تحقیقی با مشارکت دانش آموزان بسیجی
- 5- انجام امور ثبت نام و اجرای المپیاد علمی بسیج، مسابقات علمی – آموزشی در مدرسه
- 6- رسیدگی به وضعیت تحصیلی اعضای بسیج دانش آموزی مدرسه و کمک به بهبود و پیشرفت تحصیلی آنان

برخی وظایف دسته های رزمی، امدادی

- 1- تشکیل کلاسهای آموزش دسته ای و امداد و نجات
- 2- تمرین برای فعالیت انتظامی به هنگام حوادث غیر مترقبه
- 3- تمرین برای فعالیت آمارگیری کسب اطلاعات به هنگام حوادث غیر مترقبه
- 4- جمع آوری کمکهای مردمی برای مجروحان و مناطق آسیب دیده
- 5- آموزش، تمرین و ممارست برای چگونگی اطفای حریق
- 6- ارائه خدمات امدادی به دانش آموزان مدرسه در صورت لزوم

وظیفه اصلی سازمان بسیج دانش آموزی

مأموریت و وظیفه اصلی نیروی مقاومت بسیج عبارت است از :

1. جذب و آموزش عمومی آحاد مردم،

2. سازماندهی و تجهیز و به کارگیری در رده های مقاومت به منظور تشکیل ارتش بیست میلیونی و مقاومت مردمی

3. و دفاع از کشور، انقلاب و دستاوردهای آن از طریق ایجاد پایگاههای مقاومت بسیج در مساجد، ادارات، کارخانه ها، مراکز آموزشی و مدارس کشور .

برخی وظایف دسته های رزمی، سازندگی

- 1- آموزش و کسب مهارت‌های لازم برای فعالیتهای سازندگی
- 2- کمک به نگهداری و تعمیرات بناها و مکانها در مدرسه و واحد مقاومت مربوط
- 3- مشارکت در برنامه های شهردار مدرسه، امور تعاونی، گذربان مدرسه و...
- 4- شرکت در برنامه های همیاران جوان برای سازندگی
- 5- تلاش به منظور ارتقای روحیه ابتکار و خلاقیت در اعضای بسیج مدرسه
- 6- برنامه ریزی، پشتیبانی و برگزاری اردوهای واحد مقاومت مدرسه
- 7- انجام هر گونه فعالیت ابتکاری متناسب با وظایف دسته

برنامه ها

بسیج دانش آموزی برنامه های متنوعی دارد که به ذکر برخی از عناوین پرداخته می شود:

- 1- گرامیداشت مناسبتها و ایام الله
- 2- یادواره سراسری شهید فهمیده و شهدای دانش آموزی کشور
- 3- طرح ولایت بسیج دانش آموزی
- 4- ورزش و تربیت بدنی در واحدهای مقاومت
- 5- انتشارات
- 6- مجامع دانش آموزان ممتاز بسیجی
- 7- طرح بازدیدهای علمی
- 8- آموزش آمادگی دفاعی مدارس
- 9- روزنامه دیواری
- 10- طرح ذوالفقار

برنامه ها

- 11- طرح همیاران
- 12- مسابقات مقاله و انشانویسی
- 13- اردوهای بسیج دانش آموزی
- 14- برنامه مسابقات موضوعی
- 15- ثبت عملکرد واحدهای مقاومت بسیج
- 16- تقویم اجرایی واحد مقاومت
- 17- صدور کارت شناسایی اعضا
- 18- جذب نیروهای جدید
- 19- صدور احکام مسئولین در واحدهای مقاومت بسیج دانش آموزی
- 20- تجهیز واحدهای مقاومت بسیج دانش آموزی

پایان

دانشگاه پیام نور

www.salampnu.com

سایت مرجع دانشجوی پیام نور

- ✓ نمونه سوالات پیام نور : بیش از ۱۱۰ هزار نمونه سوال همراه با پاسخنامه
- تستی و تشریحی
- ✓ کتاب ، جزوه و خلاصه دروس
- ✓ برنامه امتحانات
- ✓ منابع و لیست دروس هر ترم
- ✓ دانلود کاملاً رایگان بیش از ۱۴۰ هزار فایل مختص دانشجویان پیام نور

www.salampnu.com